

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad
Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 02907-16/2021-ERU

V Jihlavě dne 20. prosince 2021

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti **ČEZ Prodej, a.s.**, se sídlem Duhová 1/425, 140 53 Praha 4, IČ: 272 32 433 (dále též „účastník řízení“), proti výrokům I. až XII. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 02907-8/2021-ERU ze dne 14. července 2021 (sp. zn. OSR-02907/2021-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle § 23 odst. 11 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), uznal účastníka řízení

ve výroku I. vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, kterého se měl dopustit tím, že 421 dílčími útoky v rozporu s § 30 odst. 2 písm. n) téhož zákona při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny v postavení držitele licence na obchod s elektřinou v období od 23. dubna 2018 do 27. dubna 2018 v případech 420 odběrných míst specifikovaných v příloze č. 1 napadeného rozhodnutí v informačním systému operátora trhu uvedl nepravdivou informaci, že mezi ním a v příloze uvedenými zákazníky nebyla řádně ukončena smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny, a dále dne 20. prosince 2018 v případě odběrného místa EAN [redacted] na adrese [redacted], v informačním systému operátora trhu uvedl nepravdivou informaci, že disponuje písemným vyjádřením zákazníka (paní [redacted]), ze kterého je zřejmé, že tento zákazník hodlá změnit dodavatele,

ve výroku II. vinným ze spáchání pokračujícího správního deliktu podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, kterého se měl dopustit tím, že v rozporu s § 30 odst. 2 písm. n) téhož zákona při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny v postavení držitele licence na obchod s elektřinou v případě odběrného místa EAN [redacted] dne 12. ledna 2017 uvedl v informačním systému operátora trhu nepravdivou informaci, že mezi ním a zákazníkem ZO ČSOP Vlašim, se sídlem Pláteníkova 264, 258 01 Vlašim, IČ: 185 95 677, byla uzavřena smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny,

ve výroku III. vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, kterých se měl dopustit tím, že 253 dílčími útoky v rozporu s § 61 odst. 2 písm. p) téhož zákona při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele plynu

v postavení držitele licence na obchod s plynem v období od 23. dubna 2018 do 27. dubna 2018 v případech 253 odběrných míst specifikovaných příloze č. 2 napadeného rozhodnutí v informačním systému operátora trhu uvedl nepravdivou informaci, že mezi ním a v příloze uvedenými zákazníky nebyla řádně ukončena smlouva o sdružených službách dodávky plynu,

ve výroku IV. vinným ze spáchání správního deliktu podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, kterého se měl dopustit tím, že v rozporu s § 61 odst. 2 písm. p) téhož zákona v postavení držitele licence na obchod s plynem při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele plynu uvedl nepravdivé informace, neboť dne 14. prosince 2016 ve vztahu k odběrnému místu EIC [REDAKCE] v informačním systému operátora trhu uvedl nepravdivou informaci, že disponuje písemným vyjádřením zákazníka – paní [REDAKCE], ze kterého je zřejmé, že tento zákazník hodlá změnit dodavatele,

ve výroku V. vinným ze spáchání pokračujícího správního deliktu podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017, kterého se měl dopustit tím, že 11 dílčími útoky v rozporu s § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona v postavení držitele licence na obchod s elektřinou porušil povinnost dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb, když nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny podle § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 540/2005 Sb., o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb“), neboť nezaslal do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace zákazníkům [REDAKCE]

[REDAKCE] a [REDAKCE] písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny, a dále ve vztahu k [REDAKCE] nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny podle § 20 odst. 1 písm. b) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb, neboť nevypořádal do 30 kalendářních dnů ode dne doručení oprávněné reklamace rozdíl v platbách zákazníka způsobený nesprávným vyúčtováním,

ve výroku VI. vinným ze spáchání pokračujícího správního deliktu podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017, kterého se měl dopustit tím, že 4 dílčími útoky v rozporu s § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona v postavení držitele licence na obchod s plynem porušil povinnost dodržovat kvalitu dodávek a služeb, když nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu podle § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 545/2006 Sb., o kvalitě dodávek plynu a souvisejících služeb v plynárenství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o kvalitě dodávek plynu a souvisejících služeb“), neboť nezaslal do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace zákazníkům [REDAKCE] a [REDAKCE] písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu, a dále ve vztahu k [REDAKCE] nedodržel standard lhůty podle § 16 odst. 1 písm. b) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu a souvisejících služeb, neboť nevypořádal do 30 kalendářních dnů ode dne doručení oprávněné reklamace rozdíl v platbách zákazníka způsobený nesprávným vyúčtováním,

ve výroku VII. vinným ze spáchání přestupku podle § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona, kterého se měl dopustit tím, že v rozporu s § 30 odst. 1 písm. d) téhož zákona v postavení držitele licence na obchod s elektřinou zadal dne 11. října 2018 provozovateli distribuční soustavy požadavek na přerušení dodávky elektřiny, v důsledku čehož dne 16. října 2018 přerušil dodávku elektřiny zákazníkovi [REDAKCE] do jeho odběrného místa EAN

██████████, přestože v tomto odběrném místě nedocházelo k neoprávněnému odběru elektřiny podle § 51 odst. 1 energetického zákona,

ve výroku VIII. vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se měl dopustit tím, že 3 dílčími útoky jakožto prodávající užil v rozporu s § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele a § 4 odst. 3 věty druhé téhož zákona ve spojení s písmenem f) přílohy č. 2 k témuž zákonu agresivní obchodní praktiku, neboť po spotřebiteli ██████████ požadoval za období od 3. dubna 2020 do 9. května 2020 platby za sdružené služby dodávky elektřiny do odběrného místa EAN ██████████, za období od 3. dubna 2020 do 9. května 2020 platby za sdružené služby dodávky elektřiny do odběrného místa EAN ██████████ a za období od 10. dubna 2020 do 11. května 2020 platby za sdružené služby dodávky plynu do odběrného místa EIC ██████████, přičemž tyto služby mu účastník řízení dodal i přesto, že je od něj spotřebitel neobjednal,

ve výroku IX. vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se měl dopustit tím, že 709 dílčími útoky jakožto prodávající užil v rozporu s § 4 odst. 4 a § 4 odst. 3 věty druhé téhož zákona ve spojení s písmenem f) přílohy č. 2 k témuž zákonu agresivní obchodní praktiku, když za období od 1. května 2018 do 7. května 2018 požadoval po 673 spotřebitelích uvedených v příloze č. 3 napadeného rozhodnutí prostřednictvím faktur platby za sdružené služby dodávky elektřiny a/nebo plynu, které jim účastník řízení dodal i přesto, že si je od něj tito spotřebitelé neobjednali, a dále za období od 1. června 2018 do data uvedeného v příloze č. 4 napadeného rozhodnutí požadoval po 36 spotřebitelích uvedených v příloze č. 4 napadeného rozhodnutí prostřednictvím faktur platby za sdružené služby dodávky elektřiny a/nebo plynu, které jim účastník řízení dodal i přesto, že si je od něj tito spotřebitelé neobjednali,

ve výroku X. vinným ze spáchání správního deliktu podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se měl dopustit tím, že jakožto prodávající užil v rozporu s § 4 odst. 4 a § 4 odst. 3 věty druhé téhož zákona ve spojení s písmenem f) přílohy č. 2 k témuž zákonu agresivní obchodní praktiku, neboť prostřednictvím faktury č. ██████████ ze dne 27. února 2017 požadoval po spotřebitelce – paní ██████████, za období od 2. ledna 2017 do 15. února 2017 platby za sdružené služby dodávky plynu, které jí dodal i přesto, že si je od něj spotřebitelka neobjednala,

za což mu byla ve **výroku XI.** uložena úhrnná pokuta ve výši 4 000 000 Kč a ve **výroku XII.** povinnost k úhradě nákladů řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč,

Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu podle § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 1 písm. a) a c) a § 90 odst. 4 a 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), po projednání v rozkladové komisi, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

I. Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 02907-8/2021-ERU ze dne 14. července 2021 (sp. zn. OSR-02907/2021-ERU) se v rozsahu výroků II., III., VIII., IX., X. a XII. potvrzuje a rozklad společnosti ČEZ Prodej, a.s., se sídlem Duhová 1/425, 140 53 Praha 4, IČ: 272 32 433, se v uvedeném rozsahu zamítá.

II. Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 02907-8/2021-ERU ze dne 14. července 2021 (sp. zn. OSR-02907/2021-ERU) se ve výroku IV., v části výroku VI.

ohledně dvou správních deliktů podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017 spáchaných vůči [REDAKCE] (odběrné místo [REDAKCE], EIC [REDAKCE]) a [REDAKCE] (odběrné místo [REDAKCE], EIC [REDAKCE]) a ve výroku VII. zrušuje a řízení se v této části zastavuje.

III. Výrok I. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 02907-8/2021-ERU ze dne 14. července 2021 (sp. zn. OSR-02907/2021-ERU) se mění tak, že se nahrazuje následujícím zněním:

Obviněný z přestupků, společnost ČEZ Prodej, a.s., se sídlem Praha 4, Duhová 1/425, PSČ 140 53, IČO: 272 32 433, se uznává vinným ze spáchání

a) pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že jakožto obchodník s elektřinou (držitel licence na obchod s elektřinou č. 141734603) v rozporu s § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny uvedl nepravdivé informace, když v období od 23. dubna 2018 do 27. dubna 2018 v případech 420 odběrných míst specifikovaných v Příloze č. 1 tohoto rozhodnutí (dále jen „Příloha č. 1“) v informačním systému operátora trhu uvedl nepravdivou informaci, že mezi ním a zákazníky specifikovanými v Příloze č. 1 nebyla řádně ukončena smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny,

b) přestupku podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že jakožto obchodník s elektřinou (držitel licence na obchod s elektřinou č. 141734603) v rozporu s § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny uvedl nepravdivé informace, když dne 20. prosince 2018 v případě odběrného místa EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], v informačním systému operátora trhu uvedl nepravdivou informaci, že disponuje písemným vyjádřením zákazníka (paní [REDAKCE], nar. [REDAKCE]), ze kterého je zřejmé, že tento zákazník hodlá změnit dodavatele.

IV. Výrok V. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 02907-8/2021-ERU ze dne 14. července 2021 (sp. zn. OSR-02907/2021-ERU) se mění tak, že se nahrazuje následujícím zněním:

Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání 11 správních deliktů podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017, kterých se dopustil tím, že jakožto obchodník s elektřinou (držitel licence na obchod s elektřinou č. 141015905) v rozporu s § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb, když

a) nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny podle § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 540/2005 Sb., o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice, ve znění pozdějších předpisů, neboť

- nezaslal do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace zákazníkovi – panu [REDAKCE], odběrné místo na adrese [REDAKCE] – písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny pro odběrné místo EAN [REDAKCE], doručené účastníkovi řízení dne 16. prosince 2016,

- jelikož účastník řízení písemně vyřídil reklamaci až dne 2. března 2017, tj. za 29 kalendářních dnů, nikoliv nejpozději dne 16. února 2017;
- nezaslal do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace zákazníkovi – panu [REDACTED], odběrné místo na adrese [REDACTED] – písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny pro odběrné místo EAN [REDACTED], doručené účastníkovi řízení dne 17. ledna 2017, jelikož účastník řízení písemně vyřídil reklamaci až dne 21. února 2017, tj. za 35 kalendářních dnů, nikoliv nejpozději dne 1. února 2017;
 - nezaslal do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace zákazníkovi – panu [REDACTED], odběrné místo na adrese [REDACTED] – písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny pro odběrné místo EAN [REDACTED], doručené účastníkovi řízení dne 7. února 2017, jelikož účastník řízení písemně vyřídil reklamaci až dne 29. března 2017, tj. za 50 kalendářních dnů, nikoliv nejpozději dne 22. února 2017;
 - nezaslal do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace zákazníkovi – paní [REDACTED], odběrné místo na adrese [REDACTED] – písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny pro odběrné místo EAN [REDACTED], doručené účastníkovi řízení dne 2. března 2017, jelikož účastník řízení písemně vyřídil reklamaci až dne 7. dubna 2017, tj. za 36 kalendářních dnů, nikoliv nejpozději dne 17. března 2017;
 - nezaslal do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace zákazníkovi – panu [REDACTED], odběrné místo na adrese [REDACTED] – písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny pro odběrné místo EAN [REDACTED], doručené účastníkovi řízení dne 14. prosince 2016, jelikož účastník řízení písemně vyřídil reklamaci až dne 6. února 2017, tj. za 54 kalendářních dnů, nikoliv nejpozději dne 29. prosince 2016;
 - nezaslal do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace zákazníkovi – panu [REDACTED], odběrné místo na adrese [REDACTED] – písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny pro odběrné místo EAN [REDACTED], doručené účastníkovi řízení dne 16. prosince 2016, jelikož účastník řízení písemně vyřídil reklamaci až dne 8. února 2017, tj. za 54 kalendářních dnů, nikoliv nejpozději dne 2. ledna 2017;
 - nezaslal do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace zákazníkovi – panu [REDACTED], odběrné místo na adrese [REDACTED] – písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny pro odběrné místo EAN [REDACTED], doručené účastníkovi řízení dne 30. ledna 2017, jelikož účastník řízení písemně vyřídil reklamaci až dne 15. března 2017, tj. za 40 kalendářních dnů, nikoliv nejpozději dne 20. února 2017;
 - nezaslal do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace zákazníkovi – paní [REDACTED], odběrné místo na adrese [REDACTED] – písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny pro odběrné místo EAN [REDACTED], doručené účastníkovi řízení dne 10. ledna 2017, jelikož účastník řízení písemně vyřídil reklamaci až dne 10. března 2017, tj. za 59 kalendářních dnů, nikoliv nejpozději dne 25. ledna 2017;

- nezaslal do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace zákazníkovi – paní [REDAKCE], odběrné místo na adrese [REDAKCE] – písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny pro odběrné místo EAN [REDAKCE], doručené účastníkovi řízení dne 15. ledna 2017, jelikož účastník řízení písemně vyřídil reklamaci až dne 19. dubna 2017, tj. za 94 kalendářních dnů, nikoliv nejpozději dne 30. ledna 2017;
- nezaslal do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace zákazníkovi – panu [REDAKCE], odběrné místo na adrese [REDAKCE] – písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny pro odběrné místo EAN [REDAKCE], doručené účastníkovi řízení dne 14. ledna 2017, jelikož účastník řízení písemně vyřídil reklamaci až dne 15. března 2017, tj. za 60 kalendářních dnů, nikoliv nejpozději dne 30. ledna 2017,

b) nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny podle § 20 odst. 1 písm. b) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb, jelikož nevypořádal do 30 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace (reklamace doručena dne 14. ledna 2017), která byla účastníkem řízení posouzená jako oprávněná, rozdíl v platbách zákazníka – pana [REDAKCE], odběrné místo na adrese [REDAKCE] – způsobený nesprávným vyúčtováním, když účastník řízení vypořádal rozdíl v platbách až dne 15. března 2017, tj. za 60 kalendářních dnů, nikoliv nejpozději dne 13. února 2017.

V. Výrok VI. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 02907-8/2021-ERU ze dne 14. července 2021 (sp. zn. OSR-02907/2021-ERU) se mění tak, že se nahrazuje následujícím zněním:

Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání 2 správních deliktů podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017, kterých se dopustil tím, že jakožto obchodník s plynem (držitel licence na obchod s plynem č. 240908082) v rozporu s § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017 porušil povinnost dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb, když

a) nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu podle § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 545/2006 Sb., o kvalitě dodávek plynu a souvisejících služeb v plynárenství, ve znění pozdějších předpisů, neboť nezaslal do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace zákazníkovi – panu [REDAKCE], odběrné místo na adrese [REDAKCE] – písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu pro odběrné místo EIC [REDAKCE], doručené účastníkovi řízení dne 14. ledna 2017, jelikož účastník řízení písemně vyřídil reklamaci až dne 23. května 2017, tj. za 129 kalendářních dnů, nikoliv nejpozději dne 30. ledna 2017,

b) nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu podle § 16 odst. 1 písm. b) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu a souvisejících služeb, jelikož nevypořádal do 30 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace (reklamace doručena dne 14. ledna 2017), která byla účastníkem řízení posouzená jako oprávněná, rozdíl v platbách zákazníka – pana [REDAKCE], odběrné místo na adrese [REDAKCE] – způsobený nesprávným vyúčtováním, když účastník řízení vypořádal rozdíl v platbách až dne 23. května 2017, tj. za 129 kalendářních dnů, nikoliv nejpozději dne 13. února 2017.

VI. Výrok XI. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 02907-8/2021-ERU ze dne 14. července 2021 (sp. zn. OSR-02907/2021-ERU) se mění tak, že se nahrazuje následujícím zněním:

Podle § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupků a správních deliktů specifikovaných ve výrocích I. až III., V., VI., VIII. až X. tohoto rozhodnutí ve znění změn provedených tímto rozhodnutím o rozkladu ukládá úhrnná pokuta ve výši 3 190 000 Kč (slovy: tři miliony sto devadesát tisíc korun českých), která je splatná podle § 46 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 27921.

Odůvodnění:

I. Společné řízení

Usnesením č. j. 02907-1/2021-ERU ze dne 31. března 2021 Energetický regulační úřad spojil do společného řízení vedeného pod sp. zn. OSR-01904/2021-ERU tři správní řízení vedená pod sp. zn. OSR-12337/2018-ERU (zahájeno dne 6. května 2019), sp. zn. OSR-06762/2020-ERU (do něj byla dne 23. července 2020 spojena správní řízení sp. zn. OSR-04312/2020-ERU zahájené dne 19. května 2020 a správní řízení sp. zn. OSR-05605/2020-ERU zahájené dne 2. července 2020) a sp. zn. OSR-01904/2021-ERU (zahájené dne 15. března 2021).

V rámci správního řízení sp. zn. **OSR-12337/2018-ERU**, jehož oznámení bylo účastníkovi řízení doručeno dne 6. května 2019, bylo vydáno rozhodnutí č. j. 12337-14/2018-ERU ze dne 23. ledna 2020, kterým byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017, 420 přestupků dle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2018, 253 přestupků podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2018, 673 přestupků dle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 15. července 2019, 6 pokračujících přestupků podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 15. července 2019, 10 správních deliktů podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, ve znění účinném do 5. června 2017, 4 správních deliktů podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, ve znění účinném do 5. června 2017, a správního deliktu podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 30. června 2017, za což mu byla uložena úhrnná pokuta ve výši 12 000 000 Kč

Uvedené rozhodnutí bylo po podaném rozkladu rozhodnutím Rady Energetického regulačního úřadu č. j. 12337-21/2018-ERU ze dne 23. února 2021 v části výroků zrušeno a řízení v této části zastaveno a ve zbylých výrocích bylo rozhodnutí zrušeno a věc v této části vrácena Energetickému regulačnímu úřadu k novému projednání. Následně tak bylo řízení vedeno pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017, 420 přestupků podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2018, 253 přestupků podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2018, 673 přestupků podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, 10 správních deliktů

podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017, 3 správních deliktů podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017, správního deliktu podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017 a správního deliktu podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele ve znění účinném do 30. června 2017.

Rada v rámci rozhodnutí o rozkladu č. j. 12337-21/2018-ERU ze dne 23. února 2021 uvedla, že je namístě řízení v rozsahu výroků V. až X. zastavit, vedle toho důvody zrušení směřovaly především k neodpovídající výši uložené sankce.

Společné řízení sp. zn. **OSR-06762/2020-ERU** bylo vedeno ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2018, pokračujícího přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 15. července 2019 a přestupku podle § 24 odst. 7 písm. k) zákona o ochraně spotřebitele ve znění účinném do 14. dubna 2020.

Společné řízení sp. zn. **OSR-01904/2021-ERU** bylo vedeno ve věci možného spáchání přestupku podle § 91 odst. 5 energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2018, pokračujícího přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele spáchaného 3 dílčími útoky.

Přípisem č. j. 02907-2/2021-ERU ze dne 31. března 2021 oznámil Energetický regulační úřad účastníkovi řízení vedení společného řízení a změnu právní kvalifikace spolu s upřesněním předmětu řízení. Změna právní kvalifikace navazovala na rozhodnutí o rozkladu č. j. 12337-14/2018-ERU ze dne 23. ledna 2020, které některé samostatné přestupky označilo za jeden přestupek pokračující. Účastníkovi řízení tak bylo oznámeno vedení společného řízení pro podezření ze spáchání přestupků, jak jsou vymezeny v návěti tohoto rozhodnutí.

II. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím č. j. 02907-8/2021-ERU ze dne 14. července 2021 byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, správního deliktu podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, správního deliktu podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, pokračujícího správního deliktu podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017, pokračujícího správního deliktu podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017, přestupku podle § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona, pokračujícího přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, pokračujícího přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, správního deliktu podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, za což mu byla uložena úhrnná pokuta ve výši 4 000 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč. V části předmětu řízení bylo řízení zastaveno.

Pokud jde o jednání specifikovaná ve výrocích I. a III., vzal správní orgán za prokázané, že účastník řízení jakožto stávající dodavatel v období od 23. dubna 2018 do 27. dubna 2018 ve 420 případech odběrných míst uvedených v příloze č. 1 a ve 253 případech odběrných míst uvedených v příloze č. 2 požádal v informačním systému operátora trhu o pozastavení procesu změny dodavatele, jelikož dle něho nebyly stávající smlouvy řádně ukončeny. Ke dni 8. května 2018 (tj. okamžiku zamýšlené změny dodavatele) ovšem účastník řízení nedisponoval

smlouvami s předmětem dodávky elektřiny/plynu řádně uzavřenými se zákazníky specifikovanými v příloze č. 1 a 2 napadeného rozhodnutí, jelikož odstoupení od původních smluv bylo účinné ke dni 30. dubna 2018. Je tudíž zřejmé, že účastník řízení ve výše označených případech při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny/plynu uvedl v informačním systému operátora trhu nepravdivou informaci, že mezi ním a dotčenými zákazníky nebyla řádně ukončena smlouva s předmětem dodávky elektřiny/plynu. Správní orgán rovněž shledal, že byla naplněna jak formální, tak materiální stránka dvou pokračujících přestupků. Společenská škodlivost jednání spočívá v narušení svobodné vůle zákazníků a garantovaného práva na volbu dodavatele elektřiny/plynu. Kromě toho správní orgán do výroku včlenil další dílčí útok pokračujícího přestupku, a to spáchaný vůči paní [REDAKCE]. Ve vztahu k této zákaznici v informačním systému operátora trhu požádal její stávající dodavatel o zastavení procesu změny dodavatele, neboť nedošlo k ukončení smluvního vztahu. Účastník řízení nicméně v rámci informačního systému operátora trhu uvedl nepravdivou informaci, že disponuje písemným vyjádřením zákaznice, ze kterého je zřejmé, že hodlá změnit dodavatele.

V odůvodnění svého rozhodnutí správní orgán ve vztahu ke skutku specifikovanému ve výroku II. zejména konstatoval, že účastník řízení nedoložil, že by měl se zákazníkem ZO ČSOP Vlašim uzavřenu jakoukoli smlouvu s předmětem dodávky elektřiny do příslušného odběrného místa, přestože toto dne 12. ledna 2017 při podání žádosti o změnu dodavatele u operátora trhu uvedl. Obchodník s elektřinou je při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění volby nebo změny dodavatele elektřiny povinen uvádět pravdivé a úplné informace, což bez výjimky platí i pro situace, kdy se nejedná o standardní změnu dodavatele, nýbrž o řešení stavu neoprávněného odběru, resp. navazující dodávky, jak argumentoval na svou obranu účastník řízení. Svým jednáním účastník řízení narušil zájem na ochraně svobodné vůle zákazníka a práva výběru dodavatele elektřiny, čímž byla naplněna rovněž materiální stránka deliktu.

Ve vztahu k jednání ve výroku IV. správní orgán považuje za prokázané, že účastník řízení nedisponoval písemným vyjádřením paní [REDAKCE], ze kterého by bylo zřejmé, že hodlá změnit dodavatele, tudíž uvedl při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele nepravdivou informaci. Dne 14. prosince 2016 totiž do informačního systému operátora trhu zanesl, že paní [REDAKCE] souhlasí se změnou dodavatele, přičemž její souhlas podložil písemnou plnou mocí, která byla součástí smlouvy o sdružených službách dodávky plynu, ačkoliv dne 24. září 2016 obdržel od paní [REDAKCE] spolu s výpovědí smlouvy také odvolání této plné moci. Pokud jde o výrok X. má správní orgán za prokázané, že účastník řízení v postavení prodávajícího požadoval po paní [REDAKCE] platbu za sdružené služby dodávky plynu za období od 2. ledna 2017 do 15. února 2017, které jí dodal, ačkoli si je zákaznice neobjednala, čímž se dopustil agresivní obchodní praktiky.

Ve výroku V. uznal správní orgán účastníka řízení vinným z pokračujícího správního deliktu spáchaného 11 dílčími útoky, kdy vůči jmenovaným zákazníkům nebyly dodrženy standardy lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování elektřiny. Správní orgán zjišťoval v každém konkrétním případě, kdy byla vystavena faktura za sdružené služby dodávky elektřiny či plynu, jakým způsobem a kdy byla podána reklamace, a především v jaké lhůtě byla reklamace vyřízena. Ve všech případech správní orgán konstatoval, že účastník řízení nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování podle vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb nebo podle vyhlášky o kvalitě dodávek plynu a souvisejících služeb.

V případě pana [REDAKCE] nedodržel rovněž standard lhůty pro vypořádání rozdílu v platbách způsobeného nesprávným vyúčtováním elektřiny. Pokud jde o materiální stránku předmětných správních deliktů, dospěl správní orgán k závěru, že společenská škodlivost jednání účastníka řízení dosáhla míry vyšší než nepatrné.

Ve výroku VI. uznal správní orgán účastník řízení vinným ze spáchání pokračujícího deliktu spáchaného 4 dílčími útoky, kdy vůči jmenovaným zákazníkům nebyly dodrženy standardy lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování plynu. Správní orgán zjišťoval stejné skutečnosti, jako v případě správního deliktu podle výroku V. napadeného rozhodnutí, a rovněž konstatoval naplnění formální i materiální stránky správního deliktu.

Výrokem VII. napadeného rozhodnutí byl účastník řízení uznán vinným, že zadal požadavek na přerušeni dodávky elektřiny zákazníkovi, aniž by v odběrném místě docházelo k neoprávněnému odběru elektřiny podle § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona. V rámci správního řízení bylo zjištěno, že účastník řízení vůči zákazníkovi upomínal nedoplatek vycházející z ročního vyúčtování spotřeby elektřiny a poplatek za vystavení upomínky. Podle definice neoprávněného odběru vyplývající z § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona však neuhrazenou upomínku nelze považovat za neplnění smluvených platebních povinností.

Ve vztahu k výroku VIII. napadeného rozhodnutí bylo zjištěno, že zákazník vypověděl tři smlouvy, na základě kterých mu účastník řízení dodával elektřinu a plyn do odběrných míst. Účastník řízení však dodával do dvou odběrných míst elektřiny v období od 3. dubna 2020 do 9. května 2020, aniž by jej k tomu v té době opravňoval jakýkoli právní titul. Následně za takto dodanou elektřinu požadoval účastník řízení platbu (zákazníkovi byla 17. července 2020 vystavena dvě konečná vyúčtování za elektřiny). Stejná situace nastala i ohledně dodávek plynu, kdy do odběrného místa zákazníka účastníka bez právního titulu dodával v období od 10. dubna 2020 do 11. května 2020, a následně za dodaný plyn požadoval platbu (zákazníkovi bylo vystaveno konečné vyúčtování 17. července 2020). Správní orgán konstatoval naplnění formální stránky pokračujícího přestupku spočívajícího v porušení zákazu používání nekalých obchodních praktik, v případě materiální stránky konstatoval, že je společenská škodlivost snížena okolnostmi případu, kdy se účastník řízení snažil pochybení narovnat odečtením stálých platů a přihlédnutím k samoodečtům provedených zákazníkem. Přesto však společenská škodlivost nebyla nižší než nepatrná, a proto byla naplněna i materiální stránka přestupku.

Ve vztahu k jednání uvedenému ve výroku IX. napadeného rozhodnutí bylo podle správního orgánu prokázáno, že u spotřebitelů specifikovaných v příloze č. 3 napadeného rozhodnutí účastník řízení přijal a zpracoval odstoupení zákazníků od smluv s předmětem dodávky elektřiny/plynu podle § 11a odst. 6 energetického zákona (s účinností ke dni 30. dubna 2018). Přesto až do dne 7. května 2018 do jednotlivých odběrných míst dodával elektřinu a/nebo plyn, kdy za dodanou komoditu současně požadoval úhradu vyúčtované částky. V období od 1. května 2018 do 7. května 2018 tak realizoval do konkrétních odběrných míst dodávku, aniž by disponoval příslušnými smlouvami, a aniž by si zákazníci takovou službu objednali. Podobě ve vztahu ke spotřebitelům specifikovaným v příloze č. 4 napadeného rozhodnutí vzal správní orgán za prokázané, že účastník řízení v postavení prodávajícího požadoval po těchto zákaznících za období od 1. května 2018 do data uvedené v příloze č. 4 ve sloupci „Dle OTE, a.s., zákazník u společnosti ČEZ Prodej, a.s., do“ platbu za sdružené služby dodávky elektřiny/plynu, které jim dodal, aniž si je zákazníci objednali. V obou těchto případech, které dohromady tvoří 709 dílčích útoků pokračujícího přestupku správní orgán

dospěl k závěru, že byla naplněna formální i materiální stránka přestupku, nicméně míra společenské škodlivosti byla relativně nízká (nevyžádané dodávky trvaly pouze 7 dní), přesto však nebyla nižší než nepatrná.

Výrokem XI. napadeného rozhodnutí za tyto přestupky/správní delikty správní orgán uložil úhrnnou pokutu ve výši 4 000 000 Kč. Účastník řízení se dopustil vícečinného souběhu různorodého, ve smyslu § 41 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), určil správní orgán za nejzávažnější porušení povinnosti podle § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona. Dále správní orgán uvedl, že za výrazně přitěžující okolnost považuje skutečnost, že účastník řízení posuzovaný přestupek spáchal ve vícečinném souběhu s dalšími 2 přestupky podle energetického zákona, 4 správními delikty podle energetického zákona, 2 přestupky podle zákona o ochraně spotřebitele a správním deliktem podle zákona o ochraně spotřebitele. Dále správní orgán vyjmenoval sedm rozhodnutí, kterými bylo pravomocně rozhodnuto o vině účastníka řízení v jiných řízeních o správním deliktu/přestupku. Čtyři pravomocná rozhodnutí byla vyhodnocena jako přitěžující okolnost, o správních deliktech/přestupcích mělo být vedeno společné řízení, proto při ukládání bylo třeba použít zásadu absorpce. Zároveň správní orgán přihlédl k osobním a majetkovým poměrům účastníka řízení a závěrem uloženou pokutu zhodnotil jako pokutu naplňující funkci preventivní, odstrašující a pro účastníka řízení nikoli likvidační.

III. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 02907-8/2021-ERU ze dne 14. července 2021, které bylo účastníkovi řízení doručeno téhož dne, podal účastník řízení dne 21. července 2021 blanketní rozklad, který byl doplněn podáními ze dne 16. srpna a 3. září 2021.

Podle účastníka řízení je napadené rozhodnutí nezákonné a nesprávné. Podle účastníka řízení správní orgán pochybil při ukládání sankce, neboť nerespektoval absorpční zásadu (v úvahu nebyly vzaty sbíhající přestupky, které mohly být projednány ve společném řízení) a uloženou sankci rovněž nedostatečně odůvodnil (především není nijak odůvodněno, jaký vliv na výslednou sankci měly jednotlivé přitěžující a polehčující okolnosti). Co se týká uložení trestu, prvostupňový orgán rovněž dostatečně jasně neuvedl, který přestupek pokládá za nejzávažnější, proto je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.

Energetický regulační úřad podle účastníka řízení dále pochybil při právním posouzení jednotlivých skutků, neboť nedostatečně nezjistil materiální stránku přestupků, a konkrétně ohledně výroku IX. nebyla dostatečně odůvodněna míra škodlivosti jednání. Blíže odůvodňoval absenci společenské škodlivosti u přestupků ve výroku II. a VIII. napadeného rozhodnutí. Stran jednání specifikovaného ve výroku VII. účastník řízení namítá, že nebyla naplněna formální stránka přestupku. Účastník řízení dále namítá, že u přestupků kvalifikovaných jako pokračující správní orgán tyto závěry neodůvodnil dostatečně, a to především proto, že nebyl prokázán jednotný záměr k pokračujícímu přestupku (zejména výroky V. a VI. napadeného rozhodnutí). Dále také podle účastníka řízení nebyly zohledněny liberační důvody. Účastník řízení se odvolával především na změny v informačním systému a problematiku zajištění personálních kapacit, stejně jako na zpracování velkého množství požadavků na změnu dodavatele v inkriminovaném období.

Účastník řízení s ohledem na uvedené navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena Energetickému regulačnímu úřadu k novému projednání.

IV. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu Rada Energetického regulačního úřadu po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí v plném rozsahu.

Po posouzení věci Rada uvádí, že některé námitky účastníka řízení uvedené v podaném rozkladu shledala důvodnými, přičemž za hlavní shledává nedostatky v odůvodnění uložené pokuty, jakož i v její výši. Dále Rada dospěla k závěru, že některé přestupky/správní delikty správní orgán v rozporu se zákonem kvalifikoval jako pokračující, a jednání spočívající v přerušení dodávky elektřiny bylo nesprávně vyhodnoceno jako přestupek. Konkrétní závěry jsou uvedeny k jednotlivým výrokovým napadeného rozhodnutí níže.

Ve **výroku I.** napadeného rozhodnutí byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že 421 dílčími útoky při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny uvedl nepravdivé informace. Tento výrok se dělí na dvě části, když rozděluje případy a) 420 dílčích útoků v období od 23. dubna 2018 do 27. dubna 2018 a dále b) případ 1 útoku ze dne 20. prosince 2018 (případ paní ██████████). V rozhodnutí o rozkladu č. j. 12337-21/2018-ERU ze dne 23. února 2021 Rada skutky odpovídající vymezení výroku I. písm. a) napadeného rozhodnutí kvalifikovala jako pokračující přestupek, a to z důvodu, že jednání účastníka řízení bylo zjevně vedeno společným záměrem, neboť obdržel hromadné oznámení od specifikovaných odběratelů ohledně ukončení smluv, které byly ukončeny za stejné situace a vždy z důvodu uvedeného v § 11a odst. 5 energetického zákona, přičemž i charakter jednání účastníka řízení, kdy fakticky dovozoval trvání smluvních vztahů tam, kde došlo k odstoupení od smlouvy, je totožný.

Rada na tomto závěru nic nemění, nicméně za nesprávnou považuje kvalifikaci skutku vymezeného v písmeni b) výroku I. jako další dílčí útok tohoto pokračujícího přestupku. Skutek byl účastníkem řízení spáchán 20. prosince 2018, tedy zcela mimo předchozí časové období. S ohledem na znění § 7 zákona o odpovědnosti za přestupky nelze dovozovat minimálně blízkou souvislost časovou. Jednalo se navíc o skutkově jinou situaci. Zatímco jednání popsané ve výroku I. písm. a) napadeného rozhodnutí navazovalo na specifickou situaci, kdy v určitém období noví dodavatelé ze skupiny BOHEMIA ENERGY podávali coby zmocněnci účastníkovi řízení hromadně odstoupení zákazníků podle § 11a energetického zákona (účastník řízení tedy měl přestat uvedeným zákazníkům dodávat), jednání popsané ve výroku I. písm. b) napadeného rozhodnutí bylo reakcí na situaci zcela jinou, kdy společnost X Energie, s.r.o., měla zůstat dodavatelem elektřiny zákaznice (účastník řízení se tedy neměl stát novým dodavatelem).

Skutek vymezený ve výroku I. písm. b) tedy Rada hodnotí jako samostatný přestupek, a proto rozhodnutí v části výroku I. změnila tak, že se účastník řízení dopustil a) 1 pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona 420 dílčími útoky a b) 1 přestupku podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona. Napadené rozhodnutí bylo z důvodu

nesprávné právní kvalifikace deliktního jednání ve zmíněném ohledu nesprávné, resp. rozporné se zákonem, a proto Rada ve smyslu § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu přistoupila ke změně předmětné části napadeného rozhodnutí. Ve smyslu odkazovaného zákonného ustanovení je tato změna možná, neboť účastníkovi řízení nehrozí ztráta možnosti odvolat se. Tento závěr Rada opírá především o skutečnost, že náprava vadné kvalifikace skutku se nijak nepromítá do výše uloženého trestu (nedochází tedy ani k porušení zásady zákazu reformace *in peius*, § 90 odst. 3 správního řádu), přičemž na podstatě vytýkaného jednání se nic zásadního také nemění. Rada deliktní jednání v tomto případě shledává za prakticky stejně závažné, ať už je spácháno mnoha jednotlivými přestupky nebo mnoha dílčími útoky vedenými stejným záměrem. Kromě toho je ostatně nutno zohlednit, že explicitně ve vztahu k výroku I. účastník řízení sám v rozkladu namítá právě skutečnost, že ze strany prvostupňového orgánu došlo k připočtení skutku uvedeného v písmeni b) výroku I. napadeného rozhodnutí jako dalšího dílčího útoku pokračujícího přestupku. V tomto směru mu je tedy nutno přisvědčit.

Účastník řízení svůj rozklad doplnil podáním ze dne 3. září 2021, kterým rozšířil argumentaci ohledně námítky týkající se kvalifikace přestupků jako pokračujících – tato námitka směřuje vůči všem výrokům napadeného rozhodnutí, v nichž byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání pokračujícího přestupku/správního deliktu. Účastník řízení doplnil, že jednotný záměr je nutné v řízení dokazovat – v rámci subjektivní stránky přestupku se s povinností dokazovat záměr nutně pojí povinnost dokázat úmysl účastníka (vědomé přičinění); u neúmyslného jednání se nemůže jednat o pokračující delikt. S touto rozšířenou námitkou je tudíž nutné se vypořádat i ve vztahu k výroku I. písm. a) napadeného rozhodnutí, kdy Rada tímto rozhodnutím potvrdila právní kvalifikaci v něm popsaného jednání jako pokračujícího přestupek.

Rada ve smyslu doplněného rozkladu účastníkovu argumentaci hodnotí v zásadě jako věcně správnou, nicméně zdůrazňuje, že není možné ztotožňovat pojem záměru (§ 6 zákona o odpovědnosti za přestupky) s pojmem úmyslu jako formy zavinění (§ 15 zákona o odpovědnosti za přestupky) či zaviněním obecně. Záměr je určitou snahou o dosažení určitého výsledku nebo cíle jednáním pachatele. Záměr se samozřejmě neprojevuje většinou sám o sobě, ale lze jej vyvodit z různých okolností spojených se spáchaným přestupkem, např. ze stejnorodého způsobu jednání, z objektivních souvislostí. Ve vztahu k prokázání záměru je třeba komplexně posoudit všechny zjištěné souvislosti (srov. podobně Prášková, H. Nové přestupkové právo, Praha : Leges, s. 115-116).

V tomto ohledu Rada považuje záměr účastníka za prokázaný – v daném případě jednání účastníka řízení navazovalo na jeden konkrétní podnět, a to na „hromadné oznámení“ ohledně ukončení smluv, které za zákazníky učinil jiný dodavatel (resp. dodavatelé ze skupiny BOHEMIA ENERGY) – smlouvy byly ukončovány ve stejném období ze stejného titulu, a to na základě odstoupení podle § 11a odst. 5 energetického zákona. Na toto hromadné oznámení reagoval ve 420 případech účastník řízení shodně, zabránil těmto zákazníkům v provedení změny dodavatele. Tímto účastník řízení dosáhl toho, že si udržel zákazníky ve smyslu dále realizovaných dodávek, které měly být následně uhrazeny. Právě v tomto lze spatřovat jednotný záměr, který ze všech zmíněných okolností vyplývá. Pokud účastník řízení s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 10 As 96/2018-59 ze dne 18. července 2019 dospívá k závěru, že jednotný záměr musí odpovídat přímému či nepřímému úmyslu, pak Rada s ohledem na tuto argumentaci podotýká, že účastník řízení toto jednání spáchal v nepřímém úmyslu, což sám přiznává. Účastník řízení totiž v rozkladu

na str. 19 poukazuje na množství obdržených požadavků na odstoupení od smlouvy a sám explicitně uvádí, že cíleně prováděl „validaci“ podaných odstoupení, tedy v okamžik žádosti o pozastavení procesu změny dodavatele v informačním systému operátora trhu, si musel být vědom, že odstoupení jako taková mohou být platná. Toto jednání přitom přímo naplňuje kvalifikaci úmyslu nepřímého, kdy podle § 15 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že přestupek je spáchán úmyslně, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn.

Skutky popsané ve výroku I. písm. a) napadeného rozhodnutí tedy nelze hodnotit jako samostatné přestupky a účastníkovi řízení stran této námitky nelze přisvědčit. Nutno konstatovat, že uvedené námitky mají charakter spíše formální, nemění nic na podstatě sankcionovaného jednání či jeho závažnosti.

Účastník řízení dále v podstatě ke všem vytykaným skutkům, za které byl shledán vinným, uvádí obecnou námitku nedostatečného zjištění materiální stránky přestupků. Účastník řízení mimo jiné uvádí, že odůvodnění rozhodnutí o přestupku musí směřovat k naplnění obou částí definice přestupku, tedy je třeba vždy popsat, o jaké zákonem zapovězené jednání jde (jak byla naplněna skutková podstata), a zároveň musí být zřetelně uvedeno, proč je jednání společensky škodlivé.

S účastníkem lze v jeho argumentaci souhlasit pouze částečně. Ke spáchání přestupku může dojít skutečně pouze při současném splnění dvou podmínek, kterou je naplnění formální stránky (čin musí vykazovat znaky uvedené v zákoně) a zároveň naplnění materiální stránky (která značí, že čin musí být v určité minimální míře společensky škodlivý). Zároveň ovšem platí, že při úvaze, zda obviněný naplnil materiální znak přestupku, je nutno vycházet z toho, že již stanovením formálních znaků určité skutkové podstaty zákon předpokládá, že při jejich naplnění v běžně se vyskytujících případech bude stupeň nebezpečnosti činu pro společnost zpravidla vyšší než nepatrný. To ostatně v napadeném rozhodnutí prvostupňový orgán opakovaně podotýká. Nelze proto přisvědčit účastníkovi řízení, že je nezbytné vždy odůvodňovat podrobně i naplnění materiální stránky přestupku. Odůvodnění naplnění materiální stránky je nezbytné pouze v případě, že jsou o naplnění materiálního znaku pochybnosti. Podobně lze v tomto ohledu poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. Afs 14/2011 – 62, ze dne 30. března 2011: „*I přesto, že jsou správní orgány povinny konkrétní společenskou nebezpečnost deliktu zkoumat, není zpravidla nutno, aby se jí explicitně zabývaly i při odůvodňování svých rozhodnutí. V zásadě totiž platí, že materiální stránka správního deliktu je dána již naplněním skutkové podstaty deliktu. Až ve chvíli, kdy je z okolností případů jasné, že existují takové výjimečné skutečnosti, jejichž nezohlednění by vedlo k výsledku zjevně rozpornému s účelem a funkcí správního trestání (tedy ve chvíli, kdy konkrétní společenská nebezpečnost nedosahuje ani minimální hranice typové nebezpečnosti), musí se intenzitou konkrétní společenské nebezpečnosti zabývat i v odůvodnění. Obzvláště u správních deliktů, jejichž naplnění nevyžaduje zavinění, nebudou mít okolnosti obvykle zkoumané v souvislosti s konkrétní společenskou nebezpečností (jak vyplývá z výše uvedené judikatury NSS, jedná se např. o okolnosti jako je míra zavinění, vztah pachatele k jednání, způsob jeho spáchání, pohutky a osoba pachatele) na naplnění materiální stránky deliktu žádný vliv. Tyto zvláštní okolnosti však mohou být zohledněny při stanovení sankce.*“

Rada za stěžejní považuje hodnocení prvostupňového orgánu, kdy je v odůvodnění uvedeno, že byla narušena svobodná vůle zákazníků a zákonem stanovené právo týkající se výběru dodavatele elektřiny. Tento závěr je potřeba zvýraznit, neboť právem chráněný zájem

(objekt přestupku) v tomto případě spočívá právě v ochraně před narušováním zákaznický svobodně projevené vůle v soukromoprávní oblasti. Ustanovení energetického zákona, která byla ze strany účastníka řízení porušena, mají v tomto ohledu chránit především zákazníka před neoprávněnými změnami dodavatele v systému operátora trhu, či také právě proti neoprávněnému bránění provedení změny. Samo o sobě je třeba přitom vnímat porušení § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona jako relativně závažné, neboť jednak dodavatelé elektřiny jsou kvalifikované osoby, které musí být znalé svých práv a povinností, a jednak je třeba zohlednit, že zadání pravdivých údajů do systému operátora trhu ve smyslu platné právní úpravy nemohou zákazníci přímo ovlivnit.

Účastník řízení konečně v podaném rozkladu namítal nezohlednění liberačních důvodů, přičemž tuto námitku lze s ohledem na její formulaci vztáhnout právě k výroku I. napadeného rozhodnutí. Účastník řízení v tomto ohledu namítá, že odpovědnost právnické osoby není absolutní a ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky je možná liberace v případě, že právnická osoba vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila. Účastník řízení poukazoval na to, že obdržel 92 673 požadavků na odstoupení od smlouvy z důvodů změn účinných od 1. června 2018, přičemž při jejich validaci byla zjištěna vysoká míra chybovosti v předkládaných dokumentech, v jejímž důsledku došlo k zamítnutí odstoupení. S takovou situací ohledně hromadných změn dodavatele relevantní právní úprava nepočítá, naopak je nastavena na zpracování požadavků jednotlivých zákazníků, *nikoli na masivně generované jednání jiných dodavatelů s potenciálem zahltnit systémově a kapacitně konkrétního obchodníka tak, aby rezignoval na zjišťování skutečné vůle zákazníků.* Pokud tedy účastník řízení chtěl prověřit a validovat co nejvíce požadavků s ohledem na ochranu zákazníků a požádal v informačním systému operátora trhu o pozastavení procesu změny dodavatele, tvrdí, že se nejednalo v daný moment nutně o uvedení nepravdivé informace, že mezi ním nebyla řádně ukončena smlouva, protože v daný moment fakticky nebylo potvrzeno odstoupení zákazníka od smlouvy, neboť pouhé přijetí dokumentu tvrdícího odstoupení od smlouvy neznamená, že se jedná o právní jednání, které mohlo vyvolat takový následek.

Rada uvedené námitce nemůže přisvědčit. Podle § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že právnická osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila. V tomto ohledu nelze mít za prokázané, že byly naplněny podmínky liberace. Jednání účastníka spočívající ve validaci obdržených odstoupení totiž nevedlo k zabránění přestupku, naopak, právě toto jednání bylo pravou příčinou, proč došlo k naplnění znaků předmětné skutkové podstaty přestupku. Účastník řízení tedy tvrdí okolnosti, které ho vedly ke spáchání přestupku, nemůže se tedy zároveň ve smyslu dikce zákona jednat o úsilí vedoucí k zabránění přestupku. Jako málo srozumitelnou je třeba hodnotit argumentaci účastníka řízení, že se v moment žádosti o pozastavení procesu nemuselo jednat nutně o uvedení nepravdivých informací, neboť pouhé přijetí dokumentu tvrdícího odstoupení od smlouvy neznamená, že se jedná o právní jednání, které mohlo vyvolat takový následek. Toto vyjádření je rozporné, platné právní jednání vyvolává účinky, jakmile dojde vůči adresátovi [(srov. § 570 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“)]. Validace účastníkem řízení na tom nic nemění, jde jen o to, v jakém časovém horizontu účastník řízení sám vyhodnotil, zda se jedná o řádné odstoupení či nikoli. Pokud bylo doručeno platné odstoupení, nemohl být nikdy pravdivým údaj použitý při pozastavení procesu změny dodavatele o tom, že nebyla řádně ukončena smlouva, přičemž je zcela lhostejné, v jakém časovém okamžiku účastník řízení

zjistil, že se o takové odstoupení jedná. Okolnosti, které účastník řízení označuje za liberační důvody, mohou být toliko hlediskem relevantním pro posuzování určení a výměry trestu, především z pohledu povahy a závažnosti přestupku [§ 37 písm. a) ve spojení s § 38 písm. d) zákona o odpovědnosti za přestupky].

Ve **výroku II.** napadeného rozhodnutí byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny uvedl nepravdivé informace, když dne 12. ledna 2017 v informačním systému operátora trhu uvedl nepravdivou informaci, že mezi ním a zákazníkem ZO ČSOP Vlašim byla uzavřena smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny.

K tomuto výroku účastník řízení v rozkladu namítal, že nebyla vůbec naplněna materiální stránka. V rámci předchozího řízení bylo zjištěno, že původně měl účastník řízení se zákazníkem uzavřenu smlouvu na dobu určitou do 31. prosince 2016. Návrh nové smlouvy nebyl ze strany zákazníka akceptován. Dne [REDAKCE] uzavřel zákazník smlouvu se společností ENWOX ENERGY s.r.o., která dne 11. ledna 2017 požádala v informačním systému operátora trhu o změnu dodavatele pro dané odběrné místo s požadovaným zahájením ode dne 13. ledna 2017. Dne 12. ledna 2017 však požádal o změnu i účastník řízení, následující den navíc požádal o zpětný posun počátku platnosti dodávek, a to od 1. ledna 2017. Účastník řízení v rozkladu namítá, že důvodně očekával, že smlouva bude uzavřena, navíc se zákazník k 1. lednu 2017 dostal do neoprávněného odběru, a proto účastník řízení jen postupoval v dobré víře tak, aby minimalizoval dopady stavu neoprávněného odběru na zákazníka, kterému navíc nevznikla žádná škoda.

S ohledem na den spáchání správního deliktu (k deliktímu jednání došlo dne 12. ledna 2017) je třeba nejprve poznamenat, že naplnění materiální stránky deliktu bylo nutné zkoumat i před 1. červencem 2017, tedy před nabytím účinnosti zákona o odpovědnosti za přestupky. K námitce samé Rada uvádí, že materiální stránka správního deliktu byla v daném případě naplněna. Účastník řízení v rozkladu sám uvádí, že již v dubnu 2016 zaslal zákazníkovi návrh smlouvy, přičemž dále s ním zákazník nekomunikoval. V tomto ohledu není vůbec zřejmé, z jakého důvodu účastník řízení důvodně očekával uzavření smlouvy, když více než půl roku k řádné akceptaci smluvního návrhu nedošlo (resp. to nebylo nijak doloženo). Zákazník nemusel účastníka řízení informovat o tom, že sjednal nového dodavatele. Rada znovu připomíná, že objektem přestupku je především ochrana svobodné vůle zákazníka ve vztahu ke změnám dodavatele, přičemž samotného procesu v rámci systému operátora trhu se zákazník přímo nijak neúčastní.

Účastník řízení uvádí, že zákazníkovi nevznikla žádná škoda, ovšem k tomu je třeba poznamenat, že ve vztahu ke vzniku odpovědnosti za přestupek tato skutečnost není relevantní (srov. k tomu obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 27/2010-66, podle kterého „*okolnost, že žádnému z klientů nevznikla ... újma ..., není zákonem aprobovaným liberačním důvodem a nemůže tedy stěžovatelku zprostit odpovědnosti za protiprávní jednání.*“). Neexistence vzniku škody není tedy liberačním důvodem, není ovšem ani důvodem, proč by měla tato okolnost vyloučit společenskou škodlivost jednání účastníka řízení, a to právě s ohledem na objekt přestupku, tedy v tomto případě s ohledem na porušení právem chráněného zájmu na ochraně svobodné vůle stran volby dodavatele předmětné komodity. Okolnost nevzniknutí škody může být vzata v potaz toliko při posuzování výše uloženého trestu.

Ve **výroku III.** byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že 253 dílčími útoky při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele plynu uvedl nepravdivé informace, když v období od 23. dubna 2018 do 27. dubna 2018 v případech 253 odběrných míst specifikovaných v příloze č. 2 napadeného rozhodnutí uvedl nepravdivou informaci, že mezi ním a specifikovanými zákazníky nebyla řádně ukončena smlouva o sdružených službách dodávek plynu.

Stejně jako v případě výroku I. napadeného rozhodnutí účastník řízení namítá především nedostatečné zjištění materiální stránky přestupku. Rada však takové námitce nemůže přisvědčit, a to z důvodů naprosto shodných, jako jsou uvedeny v odůvodnění vztahujícímu se k výroku I. napadeného rozhodnutí, proto se na ně také plně odkazuje. Shodně se Rada odkazuje i na odůvodnění tam uvedené ohledně kvalifikace deliktního jednání jako pokračujícího přestupku a ohledně neexistence liberačního důvodu.

Ve **výroku IV.** byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele plynu uvedl nepravdivé informace, když dne 14. prosince 2016 v informačním systému operátora trhu uvedl nepravdivou informaci, že disponuje písemným vyjádřením zákazníka (██████████), ze kterého je zřejmé, že tento zákazník hodlá změnit dodavatele.

Uvedený správní delikt byl spáchán dne 14. prosince 2016, tedy před účinností zákona o odpovědnosti za přestupky, na posouzení odpovědnosti je tedy ve smyslu § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti o přestupky třeba aplikovat původní právní úpravu, což byl v daném případě energetický zákon. Podle § 91d odst. 3 energetického zákona ve znění účinném do 30. června 2017 platilo, že odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán. Vzhledem k tomu, že dne 14. prosince 2021 to bylo právě 5 let, co byl správní delikt spáchán, došlo s ohledem na citované ustanovení v průběhu rozkladového řízení k zániku odpovědnosti za správní delikt.

Podle § 86 odst. 1 písm. h) zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že správní orgán usnesením zastaví řízení, jestliže odpovědnost za přestupek zanikla. Podle § 90 odst. 4 správního řádu potom platí, že jestliže odvolací orgán zjistí, že nastala skutečnost, která odůvodňuje zastavení řízení, bez dalšího zruší napadené rozhodnutí a řízení zastaví, ledaže jiné rozhodnutí o odvolání může mít význam pro náhradu škody nebo pro právní nástupce účastníků. S ohledem na zánik odpovědnosti za spáchaný správní delikt Rada napadené rozhodnutí v části výroku IV. zrušila a řízení v této části zastavila.

Ve **výroku V.** byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání pokračujícího deliktu podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017, kterého se dopustil tím, že 11 dílčími útoky nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb, když a) u specifikovaných deseti zákazníků nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávek elektřiny, neboť nezaslal do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace písemné vyřízení reklamace a b) u jednoho zákazníka nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny, neboť nevypořádal do 30 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace rozdíl v platbách způsobený nesprávným vyúčtováním.

Ve vztahu k tomuto výroku účastník řízení především namítá, že nebylo dostatečně odůvodněno, proč bylo jednání kvalifikováno jako pokračování ve správním deliktu. S touto námitkou se Rada ztotožňuje.

Pokračování ve správním deliktu se jakožto institut při postihu správních deliktů na základě analogie uplatňovalo i přede dnem účinnosti přestupkového zákona, a to i přes absenci zákonné definice. S účinností přestupkového zákona došlo toliko k explicitní právní úpravě, která dosud byla aplikována analogicky podle trestního práva. Podle § 7 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že pokračováním v přestupku se rozumí takové jednání, jehož jednotlivé dílčí útoky vedené jednotným záměrem naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku. Rada souhlasí s námitkou účastníka řízení, že v tomto případě je problematický závěr prvostupňového orgánu o jednotném záměru. Jednotný záměr jako subjektivní souvislost mezi jednotlivými jednáními znamená, že musí existovat jediná vůle vést každý dílčí útok proti stejnému chráněnému zájmu, musí tedy existovat již na samém počátku pokračování v přestupku a jako takový je taky třeba jej prokazovat (ostatně to již bylo konstatováno shora ve vztahu k výroku I. napadeného rozhodnutí).

V napadeném rozhodnutí (str. 44) je konstatováno, že tyto dílčí útoky byly vedeny jednotným záměrem, který lze v předmětné době spatřovat v častém opakovaném pochybení ze strany zaměstnanců účastníka řízení. Takové odůvodnění je však nedostatečné. V tomto případě se účastník řízení dopouštěl jednání omisivního a s ohledem na charakter předmětného správního deliktu si lze jen stěží představit, že by účastník řízení zamýšlel pokračovat v deliktním jednání za situace, kdy – jak ostatně sám logicky uvádí – mu takové porušení právních předpisů naprosto nic nepřinese, naopak porušováním právní povinnosti dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb (tedy dodržovat standardy lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávek) mu vzniká ještě povinnost v každém jednotlivém případě uhradit náhradu za nedodržení standardu ve smyslu vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb.

V tomto ohledu tak je nezbytné uzavřít, že nebyl prokázán jednotný záměr jednotlivými dílčími útoky naplňovat skutkovou podstatu téhož správního deliktu, proto nelze skutky účastníka řízení kvalifikovat jako pokračující správní delikt. Jedná se o samostatné poruchové přestupky. Rada proto změnila výrok V. tak, že se účastník řízení dopustil 11 správních deliktů podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017. Rada tuto změnu provedla v souladu s § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu, přičemž přípustnost tohoto postupu vyplývá ze zcela stejných skutečností, jak byly uvedeny Radou v odůvodnění k výroku I. napadeného rozhodnutí.

I ve vztahu k výroku V. napadeného rozhodnutí je třeba se vypořádat s obecnou námitkou nedostatečně zjištěné materiální stránky. Obecně stran problematiky odůvodňování materiální stránky přestupku se Rada odkazuje na své závěry formulované k výroku I. napadeného rozhodnutí. Ve vztahu k existenci materiální stránky tohoto přestupku je třeba poukázat, že účastník řízení byl v prodlení s vyřízením reklamací minimálně dvou týdnů (v případě zákazníka ██████████), v ostatních případech v rozmezí 20 až 79 dnů. Nejednalo se tedy o pochybení krátkodobé, v řádu několika málo dnů. Patnáctidenní lhůta stanovená § 20 vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb byla překročena minimálně prodlevou jednou tak velkou jako je lhůta sama, zcela jednoznačně byl citelně porušen zájem na včasném vyřízení reklamací vyúčtování dodávek elektřiny, proto nepochybně

byla naplněna skutková podstata správního deliktu podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017, i z pohledu materiálního znaku správního deliktu.

Účastník řízení ve vztahu k výroku V. namítal nezohlednění liberačních důvodů, tedy že správní orgán dostatečně neposoudil odpovědnost právnické osoby za přestupek. Uvedené přestupky byly spáchány před 1. červencem 2017, tedy před účinností zákona o odpovědnosti za přestupky. Podle § 112 odst. 1 druhé věty zákona o odpovědnosti za přestupky přitom platí, že odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější. Podle § 91d odst. 1 energetického zákona ve znění účinném od 30. června 2017 platilo, že právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. Právní úprava byla tedy zcela shodná se současnou úpravou obsaženou v § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, novou právní úpravu tedy není možné hodnotit jako příznivější.

Účastník řízení k námitce nezohlednění liberačních důvodů konkrétně uvedl, že k určitému zdržení při vyřizování některých požadavků zákazníků došlo v důsledku změny informačního systému účastníka řízení na podzim roku 2016, a to přestože účastník řízení přistoupil k preventivnímu, dopřednému zajištění a posílení personálních kapacit (konkrétně podle účastníka řízení byla navýšena kapacita společnosti ČEZ Zákaznické služby, s.r.o., v té době zajišťující obsluhu zákazníků účastníka řízení, o 411 pracovníků na celkový počet 1 309 zaměstnanců). Účastník řízení dále podotkl, že byl kontrolován ohledně dodržení povinnosti podle § 11 odst. 1 písm. m) energetického zákona mít k plnění svých práv a povinností k dispozici potřebné lidské, technické a finanční zdroje. V rámci protokolu o kontrole č. ████████ ze dne 22. ledna 2019 Energetický regulační úřad přitom konstatoval, že nebylo zjištěno porušení § 11 odst. 1 písm. m) energetického zákona, což zřejmě podle účastníka řízení dokládá, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránil.

Rada k uvedené námitce primárně musí přisvědčit, že odpovědnost právnické osoby za správní delikt je objektivní, tedy bez ohledu na zavinění, a ke zproštění odpovědnosti právnické osoby může dojít formou liberace. Jak již bylo zmíněno, právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila. Z uvedeného vyplývá, že důkazní břemeno ohledně liberačních důvodů nese sama právnická osoba obviněná ze správního deliktu, správní orgán pouze posuzuje jejich důvodnost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 123/2014). Tvrzení předestřené účastníkem řízení jsou v tomto ohledu nedostatečná a důvodnost liberačních důvodů z nich nikterak nevyplývá. Pokud jde o skutečnost, že v rámci kontroly nebylo zjištěno, že by účastník řízení neměl potřebné lidské, technické a finanční zdroje k plnění svých povinností stanovených ustanovením § 11 odst. 1 písm. m) energetického zákona, neznamená to, že tím účastník řízení zároveň vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby správnímu deliktu zabránil. I při dostatečných personálních kapacitách mohlo k chybám docházet např. v důsledku nevhodného systému práce či z jiných podobných příčin. To, že účastník řízení plnil svou povinnost mít dostatečné lidské, technické a finanční zdroje, neznamená, že tím zároveň vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby správnímu deliktu zabránil. Takový pohled na věc by byl velmi zjednodušující.

Změna informačního systému byla navíc záležitostí zcela interní, vzešla z vlastního svobodného rozhodnutí účastníka řízení, tedy bylo na účastníkovi řízení, aby v kontextu této plánované záležitosti nastavil vnitřní systém tak, aby byl schopen plnit povinnosti vyplývající mu ze zákona, to vše v situaci, kdy se jedná o obchodníka s elektřinou působícího na trhu dlouhodobě, tedy o obchodníka s řadou zkušeností. Nadto účastník řízení uvádí, že k navýšení zaměstnanců o 411 pracovníků došlo k lednu 2017, přitom informační systém měl být měněn již na podzim roku 2016. Rada považuje v tomto ohledu za přílehlavou argumentaci uvedenou v napadeném rozhodnutí (str. 61). Účastník řízení v tomto ohledu neprokázal, že by mu svědčily liberační důvody, které by ho zprostily jeho odpovědnosti za spáchané správní delikty.

Ve výroku VI. uznal Energetický regulační úřad účastníka řízení vinným ze spáchaní pokračujícího správního deliktu podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017, kterého se dopustil tím, že 4 dílčími útoky porušil povinnost dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb, když nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu, neboť a) třem specifikovaným zákazníkům nezaslal do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu, a b) jednomu zákazníkovi nevypořádal do 30 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace rozdíl v platbách způsobený nesprávným vyúčtováním.

I ohledně tohoto výroku namítal účastník řízení, že se nemůže jednat o pokračující správní delikt, neboť nebyl dán jednotný záměr. Rada se s touto námitkou ztotožňuje ze zcela stejných důvodů, jako tomu bylo výše v případě výroku V. a na tam uvedené odůvodnění se plně odkazuje. Rada z tohoto důvodu rovněž přistoupila ke změně výroku, ovšem s tím, že v tomto případě zároveň došlo k zániku odpovědnosti u dvou správních deliktů, a to správního deliktu spáchaného ve vztahu k [redacted] a [redacted]. Vůči [redacted] měla být reklamace vyřízena nejpozději dne 5. prosince 2016 a vůči [redacted] nejpozději dne 29. září 2016. Následujícího dne tedy již došlo k prodlení se splněním povinnosti, resp. k porušení této povinnosti. Správní delikty byly spáchány před účinností zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy v souladu s § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky bylo třeba posoudit otázku zániku odpovědnosti za správní delikty podle předchozí právní úpravy. V tomto ohledu podle § 91d odst. 3 energetického zákona ve znění účinném do 30. června 2017 platilo, že odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán. Rada dospěla k závěru, že odpovědnost účastníka řízení zanikla ohledně těchto dvou správních deliktů ke dni 6. prosince 2021 a 30. září 2021, tedy po pěti letech od spáchaní správního deliktu.

S ohledem na uvedené je tak nezbytné pro přehlednost shrnout, že se účastník řízení dopustil čtyř samostatných správních deliktů, přičemž ve vztahu ke dvěma správním deliktům [nedodržení standardu lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu [redacted], jednak nezasláním písemného vyřízení reklamace podle § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu a souvisejících služeb v plynárenství a jednak nevypořádáním rozdílu v platbách podle § 16 odst. 1 písm. b) téže vyhlášky] byl výrok VI. napadeného rozhodnutí změněn tak, aby zněl právě na uznání viny o těchto dvou samostatných správních deliktech, a ve vztahu k dalším dvěma samostatným správním deliktům (nedodržení standardu lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu vůči [redacted] a [redacted]) bylo výrokem II. rozhodnuto o zrušení rozhodnutí v této části a o zastavení řízení

v této části podle § 90 odst. 4 správního řádu ve spojení s § 86 odst. 1 písm. h) zákona o odpovědnosti za přestupky. Tímto způsobem tak Rada považuje v této části předmět řízení za vyčerpaný.

Pokud jde o obecnou námitku nedostatečně zjištěné materiální stránky, pak podobně jako u předchozího výroku Rada konstatuje, že účastník řízení splnil své povinnosti až 113 dní po uplynutí lhůty podle § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu a souvisejících služeb v plynárenství, resp. až 99 dní po uplynutí lhůty podle § 16 odst. 1 písm. b) téže vyhlášky (srov. str. 46 napadeného rozhodnutí). Takové prodlení je nepřiměřené povaze věci a časově poměrně dlouhé, neboť několikanásobně překračuje patnáctidenní lhůtu danou předmětnou vyhláškou. V tomto ohledu byl významným způsobem porušen zájem na včasném vyřízení reklamací vyúčtování dodávek elektřiny, proto nepochybně byla naplněna skutková podstata správního deliktu podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017, rovněž i z pohledu materiálního znaku správního deliktu.

Účastník řízení i ve vztahu k výroku VI. namítal nezohlednění liberačních důvodů. Jedná se o námitku se zcela stejným obsahem, jako tomu bylo v případě výroku V., proto se Rada plně odkazuje na své odůvodnění k výroku V. napadeného rozhodnutí.

Ve **výroku VII.** byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že provozovateli distribuční soustavy zadal požadavek na přerušení dodávky elektřiny, v důsledku čehož byla dne 16. října 2018 přerušena dodávka elektřiny zákazníkovi, přestože v tomto odběrném místě nedocházelo k neoprávněnému odběru. Z odůvodnění vyplývá, že zákazník byl v prodlení s úhradou doplatku ve výši █████ Kč vycházejícího z ročního vyúčtování spotřeby elektřiny a dále poplatku █████ Kč za vystavení upomínky, přičemž neuhrazení doplatku považuje správní orgán za nesplnění smlouvené povinnosti po upozornění, naopak neuhrazení upomínky již nikoli, proto nedošlo k neoprávněnému odběru ve smyslu § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona pro absenci opakovanosti neplnění smlouvených platebních povinností (ve smyslu odkazovaného ustanovení je neoprávněným odběrem odběr při opakovaném neplnění smlouvených platebních povinností nebo platebních povinností, vyplývajících z náhrady škody způsobené neoprávněným odběrem elektřiny, které nejsou splněny ani po upozornění). Účastník řízení však namítá právě skutečnost, že neuhrazení upomínky, za kterou bylo smluvně ujednáno zpoplatnění, je rovněž nesplněním smlouvené platební povinnosti. Podle účastníka řízení tedy došlo k neoprávněnému odběru ve smyslu § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona, a proto nebyla vůbec naplněna formální stránka přestupku podle § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona.

Podle § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona se držitel licence na obchod s elektřinou dopustí přestupku tím, že přeruší nebo ukončí dodávku elektřiny zákazníkovi v rozporu s § 30 odst. 1 písm. d) energetického zákona, podle kterého má právo ukončit nebo přerušit dodávku elektřiny zákazníkům při neoprávněném odběru elektřiny. Formální stránka přestupku tak může být naplněna skutečně pouze v situaci, kdy došlo k přerušení dodávky elektřiny, aniž by v odběrném místě došlo k neoprávněnému odběru.

Pro závěr o naplnění formální stránky přestupku je proto nutné zhodnocení právní otázky, zda mezi neplnění *smlouvených platebních povinností* spadá i neuhrazení zpoplatněné upomínky, kterou je možné kvalifikovat jako smluvní pokutu. Jedině tak totiž může v tomto konkrétním případě být konstatovaná či vyloučena opakovanost neplnění smlouvených

platebních povinností, která je předpokladem neoprávněného odběru podle § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona.

Komentářová literatura poskytuje dvojí názor na uvedenou problematiku. Z komentáře z roku 2016 (Eichlerová, K. a kol. Energetický zákon. Komentář. Praha : Wolters Kluwer) vyplývá, že i smluvní pokuta se řadí mezi platební povinnosti, jejichž nesplnění může založit neoprávněný odběr („*Smluvní platební povinností bude nejčastěji povinnost k úhradě ceny za dodávanou elektřinu či k úhradě ceny přenosové nebo distribuční soustavy. Může se ale rovněž jednat např. o povinnost k úhradě smluvní pokuty.*“). Správní orgán však vycházel z jiného právního názoru (Zdvihal, Z. a kol. Energetický zákon. Komentář. Praha : C. H. Beck), když citoval: „*Okruh zavazovacích důvodů ovšem nelze chápat otevřeně, byť to skutková podstata uvádí, tedy nemůže se jednat o porušení jakékoli smluvní platební povinnosti, neboť v takovém případě by jako neplnění platební povinnosti mohlo být chápáno kupříkladu nezaplacení poplatku za upomínku. Takový výklad v podmínkách materiálního právního státu však nemůže obstát, protože by výrazným způsobem narušoval rovnovážné postavení účastníků soukromoprávního vztahu, kdy postavení jednoho z nich by bylo velmi zvýhodněno oproti druhému z nich, nadto s možným důsledkem založeným ze zákona, který by byl neadekvátní porušované smluvní povinnosti.*“.

Skutková podstata přestupku je formulována jako odkazovací, tedy je formulována pouze jako porušení ustanovení, na které je odkazováno, bez konkrétního vymezení formálních znaků. Již ze shora uvedených protichůdných závěrů prezentovaných v komentářové literatuře je zjevné, že výklad § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona není jednoznačný, přičemž účastník řízení předmětné ustanovení při své činnosti interpretoval výše popsaným způsobem. S ohledem na účel a smysl zákona zastává Rada názor, že smluvní sankci, ve skutečnosti dokonce pouze upomínku, která vychází z neuhrazené zálohy či nedoplatku, nelze pro účely ustanovení o neoprávněném odběru považovat za smluvní platbu ve smyslu § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona. Smyslem uvedeného ustanovení je, aby se o neoprávněný odběr jednalo pouze v případě prodlení se dvěma peněžními povinnostmi, které se vztahují k realizaci dodávky jako takové a platbám za ní, kdežto upomínka je pouze dodavatelem diktovanými smluvními podmínkami vynuceným poplatkem za zaslání upozornění, postup účastníka řízení ve skutečnosti slouží k tomu, aby dodavatel aplikoval § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona extenzivně, ačkoliv je nutný právě opačný výklad restriktivní.

Z pohledu správního trestání je nicméně třeba v situacích, kdy je možno ustanovení vykládat různými způsoby, vzít v úvahu výklad příznivější pro pachatele. V daném případě skutečně došlo k porušení dvou smluvených platebních povinností, na jejichž neplnění byl zákazník upozorněn, proto čistě z pohledu problematiky správního trestání a rovněž i v souladu se zásadou subsidiarity trestní represe dospěla Rada k závěru, že účastník řízení nespáchal přestupek podle § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona.

Podle § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že správní orgán usnesením zastaví řízení, jestliže skutek, o němž se vede řízení, se nestal nebo není přestupkem. S ohledem na skutečnost, že skutek účastníka řízení není přestupkem, Rada napadené rozhodnutí v části výroku VII. zrušila a řízení v této části zastavila.

Ve **výroku VIII.** byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se dopustil tím, že 3 dílčími útoky užil agresivní obchodní praktiky, neboť po zákazníkovi () požadoval ve vztahu ke třem odběrným místům platby za sdružené služby dodávky elektřiny/plynu, které

mu účastník řízení dodal i přesto, že si je od něj spotřebitel neobjednal. V daném případě šlo o to, že zákazník projevil svou vůli nepokračovat ve třech smluvních vztazích s účastníkem řízení (smlouvy byly uzavřeny ve vztahu ke třem odběrným místům), tedy předmětné smluvní vztahy zanikly (ve dvou případech k 2. dubnu 2020, v jednom k 9. dubnu 2020). Přes tuto skutečnost účastník řízení v období od 3. dubna 2020 do 9. května 2020 do dvou odběrných míst dodával elektřinu a v období od 10. dubna 2020 do 11. května 2020 do jednoho odběrného místa plyn, za což následně požadoval platbu.

Účastník řízení namítal především to, že v napadeném rozhodnutí absentuje konkrétní odůvodnění, v čem Energetický regulační úřad shledává dostatečnou míru, dostatečnou intenzitu společenské škodlivosti jednání účastníka řízení, která odůvodňuje hodnocení uvedeného skutku jako přestupek. K samotnému jednání doplnil, že došlo k individuálnímu pochybení jednotlivého zaměstnance, přičemž zákazník byl vyrozuměn dopisem zaslaným dne 22. dubna 2020 s tím, že mu bylo doporučeno, aby nahlásil účastníku řízení k datu ukončení smluv, které bylo předpokládáno na 18. května 2020 (nakonec proběhlo dříve), stavy elektroměrů a plynoměru, které evidoval k 1. dubnu 2020 (elektřina), resp. 9. dubnu 2020 (plyn), čímž by bylo zajištěno zúčtování spotřeby elektřiny a plynu pouze v množství, ve kterém by byla účtována v případě ukončení smluv v původních termínech; zároveň byl zákazník informován, že stálé platby mu budou u smluv na dodávku účtovány pouze do 1. dubna 2020 (elektřina), resp. do 9. dubna 2020 (plyn). Ve vztahu k uvedenému měl účastník řízení zato, že v konečných fakturách, které byly vystaveny za období do 9. května 2020, je pouze množství komodity odebrané k 1. dubnu 2020, resp. 9. dubnu 2020.

Energetický regulační úřad v napadeném rozhodnutí shledal naplnění materiální stránky, když konstatoval, že *konkrétní společenská škodlivost jednání účastníka řízení je snížena okolnostmi případu, zejména pak tím, že se účastník řízení snažil své pochybení narovnat odečtením stálých platů a přihlédnutím k samoodečtům provedeným zákazníkem; nicméně i u tohoto správního jednání správní orgán neshledal míru společenské škodlivosti nižší než nepatrnou, když spotřebiteli vznikla nejistota ohledně skutečně účtovaných období dodávek a správnosti vyúčtovaných údajů.*

V obecnostech k této problematice Rada znovu opakuje, že konkrétní odůvodnění ohledně naplnění materiálního znaku musí být v rozhodnutí obsaženo pouze v případě, kdy jsou o jeho naplnění pochybnosti. V tomto případě je však zjevné, že prvostupňový orgán naplnění materiální stránky zvažoval, neboť přihlížel k tomu, že se účastník řízení snažil své pochybení narovnat odečtením stálých platů a přihlédnutím k samoodečtům provedených zákazníkem.

Primárně je potřeba zdůraznit, že byly naplněny formální znaky přestupku porušení zákazu používání nekalých obchodních praktik, konkrétně se jednalo o agresivní obchodní praktiku podle přílohy č. 2 písm. f) zákona o ochraně spotřebitele. Hmotné právo stanovuje takovou obchodní praktiku za nekalou za všech okolností (§ 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele), tedy tato praktika je bez dalšího považována za praktiku splňující definiční znaky nekalé obchodní praktiky podle § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. Dle tohoto ustanovení platí, že obchodní praktika je nekalá, je-li v rozporu s požadavky odborné péče a podstatně narušuje nebo je způsobilá podstatně narušit ekonomické chování spotřebitele, kterému je určena, nebo který je jejím působení vystaven, ve vztahu k výrobkům nebo službě. Rada je přesvědčena, že v důsledku této skutečnosti je patrné, že v případě přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele (porušení zákazu používání nekalých obchodních praktik) je ještě zvyrazněno zahrnutí společenské škodlivosti již do samotných

formálních znaků skutkové podstaty přestupku, když ve své podstatě nekalost jako závadná a škodlivá skutečnost vyplývá již ze samotného jednání, které splňuje určité definiční znaky, aniž by bylo třeba dále je zkoumat.

V daném případě se dle závěrů prvostupňového orgánu snažil účastník řízení dopady svého jednání minimalizovat, faktem ale je, že objektem přestupku, tedy hlavním společenským zájmem je zájem na ochraně spotřebitele před jednáním, které je schopno narušit jeho ekonomické chování. U spotřebitele nutně musela vzniknout nejistota ohledně skutečně účtovaných období dodávek a správnosti vyúčtovaných údajů, jak uvádí prvostupňový orgán. Pokud účastník řízení na konci dubna doporučil nahlásit stavy měřidel k 1. dubnu 2020 u elektřiny, potažmo k 9. dubnu 2020 u plynu, pak tento požadavek mohl být vůči zákazníkovi nesplnitelný, protože k těmto datům samoodečet provést nemusel a zpětné zjištění hodnot je v případě běžného měření nerealizovatelné. Faktury nadto byly vystaveny pro období až do 9. května 2020, resp. 11. května 2020, a to, jak účastník řízení sám uvádí, *v souladu s daty obdrženy od PDS*. Vysvětlení účastníka řízení o tom, že měl účastník řízení za to, že výše spotřeby byla určena ke dni 1. dubna 2020, resp. 9. dubna 2020, je nepřesvědčivé. Spíše se jeví jako nedůvodné spolčání se na málo pravděpodobnou skutečnost, že fakturace ze strany provozovatele distribuční soustavy za množství elektřiny/plynu odebrané do 9. května 2020/11. května 2020 je fakturací za množství komodity odebrané před měsícem.

Prokazatelnou snahu účastníka řízení o minimalizaci vzniklé škody je ovšem nutno promítnout do výměry uloženého trestu při hodnocení povahy a závažnosti přestupku, potažmo při zohledňování polehčujících okolností. Jinak je ovšem třeba nutno konstatovat, že i v tomto případě byl naplněn materiální znak přestupku.

I ohledně tohoto výroku účastník řízení v rámci doplnění rozkladu namítl, že správní orgán nesprávně posoudil jeho jednání jako pokračující přestupek. Jak Rada uvedla již výše k výroku I. napadeného rozhodnutí, záměr lze vyvodit z různých okolností spojených se spáchaným přestupkem, proto je ve vztahu k prokázání záměru třeba komplexně posoudit všechny zjištěné souvislosti. V daném případě se jedná o přestupek spáchaný vůči jednomu zákazníkovi, a to v návaznosti na jednotně podanou výpověď ve vztahu ke smlouvám o sdružených službách dodávek elektřiny/plynu do tří různých odběrných míst, kdy účastník řízení postupoval jednotným způsobem v tomtéž časovém období. Z těchto okolností je evidentní, že účastník řízení musel jednat záměrně. To, že by takto popsané jednotlivé dílčí útoky nebyly výsledkem zamýšleného jednání, je zcela nepravděpodobné.

Ve výroku IX. rozhodnutí byl účastník řízení uznán vinným ze spáchaní pokračujícího přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se dopustil tím, že 709 dílčími útoky užil agresivní obchodní praktiku, neboť a) požadoval po 673 spotřebitelích specifikovaných v příloze č. 3 platby za sdružené dodávky elektřiny/plynu, které jim účastník řízení v období od 1. května 2018 do 7. května 2018 dodal i přesto, že si je od něj tito neobjednali, b) požadoval po 36 spotřebitelích uvedených v příloze č. 4 platby za sdružené služby dodávky elektřiny/plynu, které jim účastník řízení dodal v období od 1. června 2018 do data uvedeného v příloze č. 4 i přesto, že si je od něj daní spotřebitelé neobjednali.

Účastník řízení stran tohoto výroku výrazně konkretizoval svou námitku nedostatečného odůvodnění míry škodlivosti jednání, resp. nedostatečného zjištění materiální stránky přestupku. V napadeném rozhodnutí je uvedeno toliko to (str. 56 napadeného rozhodnutí), že *konkrétní míru společenské škodlivosti jednání účastníka řízení ve vztahu k 673 spotřebitelům specifikovaným v příloze č. 3 považuje správní orgán za relativně nízkou,*

především z hlediska časového (nevyžádané dodávky trvaly 7 dní) a z důvodu, že nedošlo k tomu, že by zákazníci byli zavázáni podmínkami, které odmítali; nicméně i u tohoto jednání správní orgán neshledal míru společenské škodlivosti nižší než nepatrnou, protože uvedená situace zapříčinila nejistotu zákazníků ohledně jejich skutečného dodavatele energií.

Účastník řízení k části a) výroku IX. uvádí, že podle jeho názoru úkony ke změně dodavatele probíhaly bez povědomí těchto zákazníků, neboť odstoupení byla činěna novým dodavatelem na základě starších plných mocí. V inkriminované době obdržel navíc téměř 100 tisíc požadavků na odstoupení, přičemž předkládané dokumenty byly často vadné.

Ačkoli Rada považuje odůvodnění napadeného rozhodnutí k materiální stránce deliktu za velmi úsporné, až nedostatečné, přesto je názoru, že k naplnění materiálního znaku přestupku i v tomto případě došlo. Rada se v tomto ohledu odkazuje na odůvodnění týkající se výroku VIII. napadeného rozhodnutí, kde dospívá k závěru, že v případě přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele (porušení zákazu používání nekalých obchodních praktik) je zvládnutě zahrnutí společenské škodlivosti již do samotných formálních znaků skutkové podstaty přestupku, když ve své podstatě nekalost vyplývá již ze samotného jednání, které splňuje určité definiční znaky, aniž by bylo třeba dále je zkoumat.

Dále je třeba zvláště zdůraznit, že společenská škodlivost představuje porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem – v těchto případech setrvačného prodeje bezesporu dochází k porušení zájmu na ochraně spotřebitelů před jednáním, které je schopno narušit jejich ekonomické chování (úhrada plateb za nevyžádanou dodávku a omezení práva na volbu dodavatele). Účastník řízení spekuluje, že zákazníci neměli o změně dodavatele ani povědomí (odstupoval za ně nový dodavatel) a že proto nemohli pocítovat jakoukoli nejistotu ohledně skutečného dodavatele. Účastník řízení v tomto ohledu naráží na výše citované odůvodnění napadeného rozhodnutí k materiální stránce přestupku. K tomu je třeba uvést, že prvostupňový orgán nesprávně vymezil objekt přestupku, neboť chráněným zájmem není v tomto případě zájem na jistotě ohledně skutečného dodavatele energií, ale zájem na ochraně spotřebitelů před jednáním schopným narušit jejich ekonomické chování. Ti ostatně ani nemohli v reálném čase zjistit, kdo je jejich dodavatelem, neboť odběratelé na rozdíl od jiných účastníků trhu nemají přístup do systému operátora trhu. K porušení tohoto chráněného zájmu došlo, neboť zákazníkům byla vystavena faktura za dodanou komoditu, kterou si od účastníka řízení neobjednali. Povinnost k úhradě za tuto dodávku spotřebitelům přitom vůbec nevznikla – ustanovení § 1838 občanského zákoníku stanovuje, že dodal-li podnikatel spotřebiteli něco bez objednávky a ujal-li se spotřebitel držby, hledí se na spotřebitele jako na poctivého držitele; spotřebitel nemusí na své náklady podnikateli nic vracet, ani ho o tom vyrozumět. Tato právní úprava provádí čl. 27 směrnice 2011/83/EU, podle kterého spotřebiteli nevzniká povinnost poskytnout úhradu v případech nevyžádaného dodání zboží, vody, plynu, elektřiny, tepla z dálkového vytápění nebo digitálního obsahu či nevyžádaného poskytnutí služeb, které je zakázáno na základě čl. 5 odst. 5 bodu 29 přílohy I směrnice 2005/29 ES. Ve smyslu eurokonformního výkladu § 1838 občanského zákoníku tak zákazníkovi, kterému byla dodána komodita, aniž si ji objednal, nevzniká povinnost k úhradě této dodávky. Přesto zákazníkům byla vystavena faktura (byla po nich požadována úhrada), čímž jednoznačně byl dotčen objekt přestupku. Skutečné dotčení zákazníků, které naznačuje účastník řízení, je toliko otázkou účinku, nikoli následku jako takového. Ostatně lze podobně poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. června 2013, sp. zn. 1 As 24/2013: „*Postačuje, že jednáním došlo k ohrožení zájmu společnosti (...), nikoliv ohrožení konkrétních jednotlivců.*“

Podobně argumentuje účastník zvláště i k výroku IX. v části písm. b) napadeného rozhodnutí. Účastník řízení konkrétně uvádí, že zástupce 36 zákazníků (společnost Energie ČS, a.s.) předkládal „zastaralé“ plné moci k jejich zastupování. Účastník řízení se tak snažil jen zjišťovat skutečnou pravou vůli zákazníků, neboť u jiných zákazníků na základě tohoto ověřování zjistil, že chtějí zůstat jeho zákazníky. K časovému prodlení navíc došlo z důvodu individuálního pochybení zaměstnance, který se mylně domníval, že jedno z podání, které Energie ČS zaslala, se týkalo pouze jednoho zákazníka.

Rada se primárně odkazuje na předchozí odůvodnění, z něhož jednoznačně vyplývá, že došlo k porušení chráněného zájmu. Skutkově jsou si totiž případy velmi podobné, ostatně jedná se o další dílčí útoky pokračujícího přestupku. Pokud účastník řízení uvádí, že se snažil zjistit „pravou vůli zákazníků“, pak se tato pravá vůle netýkala přímo toho, zda udělené plné moci byly učiněny skutečně na základě pravé a nepochybnitelné vůle zákazníků, aby za ně jejich zmocněnec určitým způsobem jednal. Účastník řízení zkoumal zájem zákazníků na dodávkách předmětné komodity, resp. od jakého dodavatele v daném okamžiku by zákazník mohl chtít dodávat, přičemž – logicky vzato – komunikoval se zákazníky jako jejich dosavadní dodavatel, v jehož obchodním zájmu nutně je udržet si dosavadní odběratele. Vysvětlení, které účastník řízení poskytl, tak zcela jistě nedostačuje ke konstatování, že nebyla naplněna materiální stránka přestupku.

Skutečnost, že k nevyžádaným dodávkám docházelo i po jen velmi krátkou dobu (několik dní), a tedy že účastník řízení své pochybení rychle napravil, je nicméně třeba zohlednit při ukládání sankce.

Pokud se jedná o účastníkem řízení obecnou námitku nesprávné kvalifikace stran pokračování v přestupku, Rada uvádí, že kvalifikace provedená prvostupňovým orgánem je správná. Účastník řízení v krátkém období (v jarních měsících roku 2018) v návaznosti na změnu jeho všeobecných obchodních podmínek obdržel více „hromadných“ odstoupení podle § 11a odst. 5 energetického zákona, přičemž pokračoval v dodávkách komodity i přesto, že k tomu již v inkriminovaném období neexistoval jakýkoli právní titul, a následně za tyto dodávky požadoval po zákaznících úhradu. Z vyjádření účastníka řízení je patrné, že nedůvodně spoléhal na to, že zákazníci změní své rozhodnutí a zůstanou jeho zákazníky.

Ve **výroku X.** napadeného rozhodnutí byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se dopustil tím, že užil agresivní obchodní praktiku, neboť po spotřebiteli (██████████) požadoval za období od 2. ledna 2017 do 15. února 2017 platby za sdružené služby dodávky plynu, které mu účastník řízení dodal i přesto, že si je od něj spotřebitel neobjednal.

Ve vztahu k tomuto výroku napadeného rozhodnutí účastník řízení nic konkrétního nenamítal, je tedy třeba se vypořádat s jeho obecnou námitkou nedostatečného zjištění materiální stránky přestupku. V tomto případě zákaznice uzavřela s účastníkem řízení smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny/plynu, ale ještě před zahájením dodávek smluvní vztah ukončila výpovědí podle § 11a odst. 2 energetického zákona. I přes neexistenci právního titulu jí však účastník řízení započal dodávat elektřinu/plyn, za což následně požadoval úhradu.

Rada se v tomto ohledu odkazuje na odůvodnění týkající se výroku VIII. napadeného rozhodnutí, kde dospívá k závěru, že v případě přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele (porušení zákazu používání nekalých obchodních praktik) je zvláště zřejmá zahrnutí společenské škodlivosti již do samotných formálních znaků skutkové podstaty

přestupku, když ve své podstatě nekalost vyplývá již ze samotného jednání, které splňuje určité definiční znaky, aniž by bylo třeba dále je zkoumat. V tomto případě docházelo k nevyžádanému plnění po dobu delší než jeden měsíc (od 2. ledna 2017 do 15. února 2017), Radě z obecné námitky nedostatečného zjištění materiální stránky přestupku nevyplývá, v čem by tento případ byl okolnostmi tak výjimečný, že by jednání účastníka řízení nebylo možno hodnotit jako společensky škodlivé.

Účastník řízení konečně obsáhle brojí proti **výroku XI.** napadeného rozhodnutí, kterým mu byla podle § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona uložena úhrnná pokuta ve výši 4 000 000 Kč. Podle účastníka řízení při ukládání trestu prvostupňový orgán nerespektoval zásadu absorpce, uloženou sankci dostatečně neodůvodnil, a to včetně nedostatečného odůvodnění zohlednění jednotlivých přitěžujících a polehčujících okolností. Námitkám týkajícím se odůvodnění výše sankce musí Rada částečně přisvědčit, neboť v napadeném rozhodnutí není dostatečně odůvodněno, jak se do výše ukládaného trestu promítly polehčující a přitěžující okolnosti, a není srozumitelné, jak byla aplikována zásada absorpce.

Účastník řízení se dopustil 5 přestupků a 15 správních deliktů, které prvostupňový orgán označil správně za vícečinný souběh různorodý. V daném případě je namístě aplikace § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, podle kterého platí, že za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení se uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný; jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.

Prvostupňový orgán v tomto ohledu rovněž správně dovodil, že přísněji trestné jsou posuzované přestupky a správní delikty podle energetického zákona, přičemž za všechny tyto přestupky, potažmo správní delikty ve smyslu § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona je stanovena pokuta maximálně ve výši 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené období. Vzhledem k tomu, že přestupky/správní delikty byly spáchány v pětiletém období, tedy i před účinností zákona o odpovědnosti za přestupky, je třeba zároveň aplikovat § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky, podle kterého platí, že na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky a jiné správní delikty se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější. V tomto ohledu však mezi původní a současnou právní úpravou není rozdíl.

Správní orgán měl uložit správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější. V tomto ohledu podle účastníka řízení správní orgán pochybil, když explicitně nekonstatoval, který z přestupků je nejzávažnějším. V tomto ohledu ale není možné účastníkovi řízení zcela přisvědčit.

V napadeném rozhodnutí správní orgán doslovně uvádí: „*Při porovnání závažnosti porušených povinností dospěl správní orgán k závěru, že nejzávažnějším je zde porušení povinnosti podle ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona. Správní orgán přihlédl v souladu s ust. § 38 písm. a), b) a g) zákona o odpovědnosti zejména k tomu, že uvádění nepravdivých informací v systému operátora trhu považuje obecně za vysoce společensky škodlivé, jelikož je omezena svobodná vůle zákazníků zvolit si dodavatele energií, a dále že konkrétně v tomto případě byl pokračující přestupek podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona spáchán vysokým počtem dílčích útoků (421).*“. Účastník řízení namítá, že si musí domýšlet, že za nejzávažnější správní orgán považoval pokračující přestupek podle výroku I. Je sice pravdou, že explicitní označení přestupku podle výroku I. za nejzávažnější

v napadeném rozhodnutí není, přesto je Rada názoru, že logická úvaha, ze které jednoznačně vyplývá, že za nejzávažnější prvostupňový orgán považuje přestupek podle výroku I., není až tolik složitá, aby účastník řízení mohl hovořit o tom, že tuto skutečnost musel „dovozovat pouze z indicií“, resp. aby vůbec mohl být v jakékoli nejistotě o tom, jaký závěr stran této otázky správní orgán učinil. Správní orgán jednoznačně za nejzávažnější označil porušení podle § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona. Porušení tohoto ustanovení bylo shledáno přestupkem, potažmo správním deliktem výrokem I. a II. napadeného rozhodnutí. Nicméně vzhledem k tomu, že 421 dílčích útoků je spojeno pouze s kvalifikací pokračujícího přestupku ve výroku I., je zcela evidentní, že právě tento přestupek vyhodnotil prvostupňový orgán jako nejzávažnější.

Rada k tomu podotýká, že tímto rozhodnutím změnila výrok I. napadeného rozhodnutí tak, že za samostatný přestupek označila přestupek spáchaný ve vztahu k paní [REDAKCE], Rada proto modifikuje i závěr o nejzávažnějším přestupku v tom smyslu, že za něj považuje pokračující přestupek podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, kterého se účastník řízení dopustil tím, že 420 dílčími útoky v rozporu s § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele uvedl nepravdivé informace, když v období od 23. dubna 2018 do 27. dubna 2018 v případech 420 odběrných míst specifikovaných v příloze č. 1 napadeného rozhodnutí v informačním systému operátora trhu uvedl nepravdivou informaci, že mezi ním a zákazníky nebyla řádně ukončena smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny.

Tento pokračující přestupek je třeba považovat za nejzávažnější. Primárním důvodem je povaha chráněného zájmu, v tomto případě zájmu na ochraně svobodné vůle, potažmo ochrany práva na svobodnou volbu dodavatele [srov. § 28 odst. 1 písm. c) energetického zákona], na čemž ostatně stojí liberalizovaný trh s elektřinou a plynem. Zákazníci nadto nejsou přímo schopni ovlivnit, do jaké míry bude respektována jejich soukromoprávní vůle – do údajů v rámci informačního systému operátora trhu, prostřednictvím kterých se realizuje projev vůle zákazníka v podobě změny dodavatele, zákazník nemůže nijak zasahovat. Může se pouze spoléhat na pečlivost a zodpovědnost profesionálních účastníků trhu, licencovaných obchodníků s elektřinou a plynem. Oproti tomu přestupky podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele (užití agresivní obchodní praktiky – „setrvačného prodeje“) jsou závažné o něco méně, neboť jednání spočívající v setrvačném prodeji je v podstatě důsledkem nesprávného jednání účastníka řízení v procesu změny dodavatele. Tato úvaha je nicméně do jisté míry relativní, záleží na tom, jaké skutečné důsledky setrvačný prodej bude mít. Za významně méně závažné Rada považuje i správní delikty podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017 a § 91 odst. 11 písm. d) téhož zákona (nedodržení stanovené kvality dodávek a služeb nedodržením standardu lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávek elektřiny/plynu), neboť se jedná o pochybení relativně zanedbatelná z pohledu typové materiální stránky deliktu, u nichž je mnohem významnější náprava prostředky práva soukromého (prostřednictvím náhrad za nedodržení standardu).

Zároveň je logické, že byl tento přestupek zvolen za nejzávažnější, neboť byl spáchan v počtu 420 dílčích útoků. Z hlediska kvantitativního jedná o poměrně vysoký počet zasazených zákazníků, a to v tomto případě oproti výroku III. napadeného rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o obdobném pokračujícím přestupku z oblasti plynárenství spáchaném „pouze“ 253 dílčími útoky.

Nutno je ovšem také zohlednit, že Energetickým regulačním úřadem bylo ve vztahu k účastníkovi řízení v minulosti v rámci řízení o přestupku/správním deliktu pravomocně rozhodnuto:

a) příkazem č. j. 03363-3/2017-ERU ze dne 21. března 2017, který nabyl právní moci dne 30. března 2017, jímž byla uložena úhrnná pokuta ve výši 30 000 Kč spolu s náhradou nákladů řízení ve výši 1 000 Kč za spáchání 3 správních deliktů, a to správního deliktu podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017, správního deliktu podle § 91 odst. 11 písm. d) téhož zákona, a správního deliktu podle 16 odst. 1 písm. h) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění účinném do 28. února 2017,

b) rozhodnutím č. j. 06811-6/2017-ERU ze dne 15. srpna 2017, které ve spojení s rozhodnutím Rady č. j. 06811-11/2017-ERU nabylo právní moci dne 28. února 2018, uložena úhrnná pokuta ve výši 40 000 Kč za spáchání 2 správních deliktů, a to správního deliktu podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele ve znění účinném do 30. června 2017, a správního deliktu podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017,

c) příkazem č. j. 04187-5/2018-ERU ze dne 14. září 2018, který nabyl právní moci dne 26. září 2018, uložena úhrnná pokuta ve výši 40 000 Kč za spáchání 3 přestupků, a to přestupku podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017, přestupku podle § 91 odst. 11 písm. d) téhož zákona, a přestupku podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2017.

Jak uvedl prvostupňový orgán, některé nyní projednávané přestupky byly spáchány ještě předtím, než byl účastník řízení potrestán za jiná protiprávní jednání vyjmenovanými rozhodnutími. Z pohledu tohoto řízení měly být tyto předchozí správní delikty/přestupky projednány ve společném řízení podle § 88 zákona o odpovědnosti za přestupky. V přestupkovém řízení není možno uložit trest souhrnný, proto je nezbytné v duchu absorpční zásady zohlednit tresty již dříve uložené. Úhrn pokut uložený sbíhajícími se rozhodnutími by se měl v zásadě rovnat výši pokuty, která by za tytéž skutky byla uložena, kdyby byly projednány společně.

Za této situace je nejprve nutné zabývat se tím, zda některý ze správních deliktů/přestupků, za jejichž spáchání byl účastník řízení v minulosti uznán vinným, je závažnější než přestupek podle výroku I. písm. a) rozhodnutí ve znění provedeném tímto rozhodnutím Rady. Rada je přesvědčena, že tomu tak není, neboť v odkazovaných předchozích rozhodnutích bylo rozhodnuto především o správních deliktech/přestupcích podle § 91 odst. 5 písm. d) a § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017, které byly již výše co do závažnosti označeny za poměrně málo významné. V předchozím rozhodnutí bylo rozhodováno i o správním deliktu podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, nicméně i zde ze stejných důvodů, jako byly uvedeny výše, platí, že nejde o závažnější delikt (v řízení sp. zn. OSR-06811/2017-ERU se rovněž jednalo o setrvačný prodej vůči jednomu zákazníkovi). Vyšší závažnost nevykazuje ani správní delikt podle § 16 odst. 1 písm. h) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění účinném do 28. února 2017, za jehož spáchání byl účastník řízení uznán vinným příkazem č. j. 03363-3/2013-ERU ze dne 21. března 2017, když správní orgán v odůvodnění předmětného rozhodnutí nižší závažnost tohoto správního deliktu explicitně konstatuje.

Při ukládání trestu za nejzávažnější přestupek je třeba zabývat se primárně povahou a závažností přestupku ve smyslu § 37 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky, přičemž zohledněna musí být především kritéria uvedená v § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky. Intenzita, s jakou došlo k porušení právem chráněných hodnot a zájmů v konkrétním případě, je výrazná. Rada se v tomto ohledu ztotožňuje s hodnocením prvostupňového orgánu, který spáchaný přestupek hodnotí jako závažný zejména s ohledem na to, že účastník řízení zneužil svého postavení v rámci procesu změny dodavatele elektřiny v informačním systému operátora trhu za účelem získání nového zákazníka a udržení stávajících zákazníků při blokaci změny dodavatele na zákazníky svobodně zvolené jiné dodavatele. Zákonem chráněný zájem je v tomto případě totiž právě svobodná vůle zákazníků v otázce volby dodavatele, přičemž zákazníci jsou při její realizaci závislí především na jednání jiných subjektů, v tomto případě licencovaných obchodníků s elektřinou, kteří zadávají údaje do informačního systému operátora trhu. Právě tato specifická závislost je důvodem, proč je třeba důsledně dbát na to, aby nebylo zneužíváno postavení profesionálních účastníků trhu, což přeneseně přináší i ochranu funkčnosti liberalizovaného trhu s elektřinou a plynem. Povinnost zakotvená v § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona patří mezi jednu z nejvýznamnějších povinností uložených obchodníkům s elektřinou.

Ustanovení § 38 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky určuje, že povaha a závažnost přestupku je dána také významem zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen. S odkazem na právě uvedené nezbyvá než shrnout, že z tohoto hlediska lze hodnotit přestupek jako závažný.

Je zcela jednoznačné, že následkem přestupku je porušení objektu přestupku, tedy výše definovaného zákonem chráněného zájmu. Význam a rozsah tohoto následku [kritérium podle § 38 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupku] je poměrně vysoký, neboť se dotkl 420 odběrných míst, ve kterých bylo znemožněno provedení změny dodavatele v souladu se soukromoprávní vůlí zákazníků. Toto hledisko ale zároveň splývá s dalším kritériem povahy a závažnosti přestupku, a to kritériem podle § 38 písm. g) zákona o odpovědnosti za přestupky, podle kterého je povaha a závažnost přestupku dána také počtem jednotlivých dílčích útoků, které tvoří pokračování v přestupku. Pokračující přestupek byl spáchán právě 420 dílčími útoky – právě tolikrát uvedl účastník řízení nepravdivou informaci v systému operátora trhu při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele.

Co se týká způsobu spáchání přestupku [kritérium podle § 38 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky], lze konstatovat, že přestupek byl spáchán konáním (účastník řízení aktivně požádal o zastavení procesu změny dodavatele v informačním systému operátora trhu), ovšem z hlediska způsobu spáchání přestupek nikterak nevybočoval, v podstatě v tomto ohledu jen došlo k naplnění formálních znaků skutkové podstaty přestupku předvídaným a očekávatelným způsobem, proto toto kritérium povahu a závažnost přestupku nijak nezvyšuje, ani nezmenšuje.

Pokud jde o kritérium okolností spáchání přestupku [§ 38 písm. d) zákona o odpovědnosti o přestupky], pak je třeba zohlednit, že ke spáchání přestupku došlo v situaci, kdy byl účastník řízení exponován enormnímu množství požadavků na změnu dodavatele (takřka sto tisíc), což mírně snižuje závažnost přestupku (srov. odůvodnění k výroku I. napadeného rozhodnutí).

Povaha a závažnost je konečně podle § 38 písm. f) zákona o odpovědnosti za přestupky dána také délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele nebo po kterou trval

protiprávní stav udržovaný protiprávním jednáním pachatelem. V daném případě je posuzován pokračující přestupek, tedy je s ním z podstaty věci spojeno trvání po určitou dobu. Období, ve kterém se dílčí útoky odehrávaly, je vymezeno jako období od 23. dubna 2018 do 27. dubna 2018, jedná se tedy o období relativně krátké. S ohledem na charakter přestupku, jehož skutková podstata je naplněna jednáním spočívajícím v jednorázovém zadávání nepravdivých údajů do systému operátora trhu, je však toto kritérium nutno považovat za méně významné, a to v porovnání s kritériem počtu dílčích útoků. I za krátké období je totiž možné spáchat velké množství dílčích útoků této povahy a naopak.

Při určení výměry trestu je dále nutno přihlížet k polehčujícím a přitěžujícím okolnostem [§ 37 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky], jejichž demonstrativní výčet je obsažen v § 39 a § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Přitěžující okolnosti zvyšují společenskou škodlivost přestupku. V daném případě je zásadní přitěžující okolností souběh přestupků, tedy skutečnost, že ve smyslu § 40 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky účastník řízení spáchal více přestupků, resp. správních deliktů – konkrétně se účastník řízení dopustil dalších dvou přestupků/správního deliktu podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona (porušení povinnosti při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele uvádět pravdivé informace ve vztahu k zákazníkovi [redacted] a k zákazníkovi ZO ČSOP Vlašim); pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, který podobně spočíval v uvedení nepravdivých informací při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele plynu, a to 253 dílčími útoky; 11 správních deliktů podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017, kterých se účastník řízení dopustil nedodržením stanovené kvality dodávek a služeb nedodržením standardů lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny; 2 správních deliktů podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017, kterých se dopustil nedodržením stanovené kvality dodávek a služeb nedodržením standardů lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu; 2 pokračujících přestupků a 1 správního deliktu podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterých se dopustil jako prodávající užitím agresivní obchodní praktiky (setrvačným prodejem), přičemž jeden z pokračujících přestupků byl spáchán vůči jednomu zákazníkovi třemi dílčími útoky a druhý z pokračujících přestupků 709 dílčími útoky vůči 709 spotřebitelům.

Účastník řízení tedy spáchal značné množství dalších přestupků/správních deliktů, čímž se výrazně zvýšila škodlivost spáchaného a hodnoceného přestupku. Zároveň je ovšem nutno přihlídnout k tomu, o jaké sbíhající přestupky/správní delikty se v daném případě jedná, resp. i v tomto případě zohlednit především jejich povahu a závažnost, potažmo polehčující a přitěžující okolnosti, za jakých byly spáchány – v tomto ohledu již výše při posuzování jednotlivých výroků Rada uvedla okolnosti, které snižují povahu a závažnost spáchaných přestupků/správních deliktů, a na tomto místě se na ně odkazuje (nicméně je ještě pro přehlednost zvláště uvádí níže ve výčtu polehčujících okolností). Co se týká pokračujícího přestupku podle výroku III. napadeného rozhodnutí, považuje jej Rada za závažný pouze o něco méně než pokračující přestupek, který byl pro potřeby úhrnného trestu označen jako nejzávažnější. To je dáno tím, že se jedná o přestupek charakterově stejný (rozdíl je pouze v oblasti, do které spadá, tj. plynárenství) a byl spáchán 253 dílčími útoky, což je rovněž poměrně vysoký počet. U ostatních přestupků/správních deliktů je obecně třeba zohlednit

především jejich nízkou společenskou škodlivost, což ostatně vyllynulo z odůvodnění jak tohoto, tak napadeného rozhodnutí.

Rada uzavírá, že hledisko souběhu přestupků hodnotí jako významnou přitěžující okolnost, a to především s ohledem na množství těchto přestupků/správních deliktů, přičemž za nejzávažnější považuje souběh s pokračujícím přestupkem vymezeným ve výroku III. napadeného rozhodnutí. Z uvedeného důvodu je rovněž velmi zvýšena škodlivost posuzovaného přestupku [podle výroku I. písm. a) ve znění provedeném tímto rozhodnutím].

Přitěžující okolností je rovněž skutečnost, že pachatel spáchal tentýž přestupek opakovaně [§ 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky]. Účastník řízení se dopustil vícečinného stejnorodého přestupku s ohledem na fakt, že spáchal i přestupek/správní delikt podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona ve vztahu k zákazníkovi [redacted] a k zákazníkovi ZO ČSOP Vlašim. Zároveň se také účastník řízení dopustil recidivy – na str. 71 a 72 napadeného rozhodnutí jsou vyjmenována rozhodnutí, kterými byl účastník řízení uznán vinným za spáchání 9 správních deliktů a 3 přestupků, kterých se účastník řízení dopustil v rozmezí let 2011 až 2018. Celkově byla uložena těmito rozhodnutími pokuta ve výši 265 000 Kč.

Úsudek správního orgánu však nelze omezit pouze na výčet spáchaných správních deliktů/přestupků, nutné je rovněž zvážit intenzitu vzájemných souvislostí mezi předchozími a v současnosti řešenými správními delikty/přestupky. Jako významnou okolnost Rada hodnotí především skutečnost, že v jednotlivých případech byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání správních deliktů stejných skutkových podstat, za které byl uznán vinným i napadeným rozhodnutím. Konkrétně jde o problematiku agresivních obchodních praktik (požadavek plateb za dodávku neobjednané komodity), tedy přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele – vinným byl shledán účastník řízení již rozhodnutím č. j. 01432-5/2015-ERU ze dne 9. června 2015, které ve spojení s rozhodnutím Rady č. j. 01432-11/2015-ERU nabylo právní moci dne 20. října 2015, dále byl uznán vinným z téhož přestupku rozhodnutím č. j. 06811-6/2017-ERU ze dne 15. srpna 2017, které ve spojení s rozhodnutím Rady č. j. 06811-11/2017-ERU nabylo právní moci dne 28. února 2018. Podobně byl účastník řízení již dříve uznán vinným za spáchání 1 správního deliktu a 1 přestupku podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona a 1 přestupku podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, a to rozhodnutím č. j. 06811-6/2017-ERU ze dne 15. srpna 2017, které ve spojení s rozhodnutím Rady č. j. 06811-11/2017-ERU nabylo právní moci dne 28. února 2018, a dále rozhodnutím č. j. 04187-5/2018-ERU ze dne 14. září 2018, které nabylo právní moci dne 26. září 2018 – ke spáchání těchto přestupků/správního deliktu došlo v roce 2017.

K obecné recidivě došlo i stran přestupku podle § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona – v minulosti byl účastník řízení uznán vinným za správní delikt podle tohoto ustanovení rozhodnutím č. j. 11431-9/2012-ERU ze dne 1. listopadu 2012, které ve spojení s rozhodnutím předsedkyně Energetického regulačního úřadu č. j. 11431-9/2012-ERU nabylo právní moci dne 9. dubna 2013, a dále rozhodnutím č. j. 07377-5/2014-ERU ze dne 25. září 2014, které ve spojení s rozhodnutím předsedkyně Energetického regulačního úřadu č. j. 07377-10/2014-ERU nabylo právní moci dne 12. ledna 2015. V tomto ohledu ovšem k recidivě Rada přihlíží jen ve velmi omezené míře, neboť prvně specifikovaný přestupek byl spáchán před 10 lety (dodávka elektřiny byla přerušena od 30. listopadu do 2. prosince 2011), což je třeba vnímat jako značný časový odstup. Druhý správní delikt byl spáchán před 8 lety (dodávka byla přerušena od 26. června 2013), i toto Rada považuje za významný časový odstup, tedy celkově

význam recidivy ohledně přestupku podle § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona považuje pro uložení trestu za málo významný.

Za málo významnou považuje Rada rovněž recidivu ve vztahu k přestupku podle § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách, neboť z předmětného rozhodnutí (příkazu č. j. 03363-3/2017-ERU ze dne 21. března 2017) vyplývá jeho nízká závažnost. U zbytku správních deliktů/přestupků [tedy podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona ve znění účinném do 5. června 2017 a § 91 odst. 11 písm. d) téhož zákona] považuje Rada recidivu za podstatně přitěžující okolnost, neboť je zřejmé, že se účastník řízení uložením pokut zcela nevyvaroval opakování deliktního jednání.

Zároveň je třeba znovu uvést, že, co se týká souběhu, potažmo recidivy, u některých přestupků účastník řízení projevoval snahu zabránit účinkům svého deliktního jednání (přestupek podle výroku VIII. napadeného rozhodnutí), případně svá pochybení velmi rychle napravil (srov. krátkou dobu dodávek bez objednávky, přestupek podle výroku IX. napadeného rozhodnutí), nebo mezi jejich okolnosti patří skutečnost, že zákazníkovi nevznikla škoda (výrok II. napadeného rozhodnutí). K námitce účastníka řízení jako polehčující okolnost Rada shledala skutečnost, že některé správní delikty se ocitají již blízko hranice promlčení – jedná se především o správní delikty týkající se nedodržení stanovené kvality dodávek a služeb. Nicméně obecně této polehčující okolnosti nepřikládá velkého významu, neboť výše byl popsán souběh či recidiva ve stejných skutkových podstatách přestupku, na základě čehož nelze dospět k závěru, že by se z tohoto pohledu společenská škodlivost v běhu času nějak zásadně menšila.

Účastník řízení podotýkal (str. 5 doplněného rozkladu), že jako polehčující okolnost by měla být vzata skutečnost, že jako samostatné přestupky/správní delikty jsou hodnoceny skutky podle výroku I. a III. napadeného rozhodnutí a V. a VI. napadeného rozhodnutí, byť se jedná o stejnou činnost se stejným výsledkem, v tomto případě k jednání došlo i z identické příčiny (změny zákaznického informačního systému). Podle Rady je však věcí zákonodárce, že zvláště stanovil skutkové podstaty přestupku pro obchodníky s elektřinou a zvláště pro obchodníky s plynem, a tuto skutečnost není možné hodnotit jako polehčující.

Stran osobních a majetkových poměrů pachatele se Rada plně odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí (str. 73).

Jak již bylo zmíněno u přestupku, který byl vyhodnocen jako nejzávažnější [tj. pokračující přestupek podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona vymezený ve výroku I. písm. a) ve znění rozhodnutí Rady] je ve smyslu 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona možno uložit pokutu do maximální výše 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.

Rada dospěla s ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti k závěru, že za přiměřenou a v souladu se všemi zákonnými hledisky individualizovanou považuje úhrnnou pokutu ve výši 3 300 000 Kč, ukládanou podle § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky za nejzávažnější přestupek spolu s přihlédnutím ke všem polehčujícím a přitěžujícím okolnostem (zejména k dalším spáchaným přestupkům a správním deliktům, tj. souběhu a recidivě). Tato výše je zcela přiměřená, pohybuje se ve výši 7 % z maximální možné výše pokuty, kterou je za spáchání přestupku možné uložit. Oproti pokutě ukládané v napadeném rozhodnutí je o 700 000 Kč nižší, neboť Rada tímto rozhodnutím zrušila rozhodnutí v části výroku IV. (1 správní delikt), části výroku VI. (2 správní delikty), výroku VII. (1 přestupek) a řízení v této části zastavila. Jako přitěžující okolnost tedy

oproti prvostupňovému orgánu vyhodnocovala menší množství dalších spáchaných přestupků/správních deliktů, proto je i výsledná pokuta nižší, což bylo zohledněno ve výši stanovené úhrnné pokuty. Zároveň Rada v případě některých výše uvedených výroků vzala do úvahy další polehčující okolnosti. Takto uložená pokuta naplňuje jak funkci preventivní, tak i odstrašující, pro účastníka řízení není likvidační, a konečně odpovídá i praxi Energetického regulačního úřadu v obdobných případech. Ohledně toho Rada uvádí, že uloženou pokutu má za přiměřenou s ohledem na správní praxi Energetického regulačního úřadu, kdy v obdobných případech lze poukázat např. na rozhodnutí ve věci společnosti Moravská plynárenská, s.r.o. (sp. zn. OSR-02432/2020-ERU), které byla uložena pokuta 400 000 Kč za několik přestupků, z nichž jeden se skládal z 39 dílčích útoků a ostatní z podstatně menšího počtu. V případě společnosti STABIL ENERGY s.r.o. (sp. zn. OSR-00975/2018-ERU) byla naopak sankce 4 000 000 Kč uložena zejména v souvislosti s dvěma přestupky, které měly přes 500 dílčích útoků, a s dalšími věcně obdobnými přestupky nad rámec uvedeného. I s ohledem na druhé uvedené rozhodnutí má Rada za to, že je namístě snížení pokuty oproti prvostupňovému rozhodnutí, když v případě společnosti STABIL ENERGY s.r.o. mělo protiprávní jednání výrazněji charakter systematický a směřující k porušování právních předpisů jako svého druhu praktice výkonu podnikání.

Zároveň je však třeba zohlednit, že v souladu se zásadou absorpce je nutno od této pokuty, která zohledňuje všechny relevantní spáchané správní delikty/přestupky (které jsou či měly být projednány ve společném řízení), odečíst částku již zaplacených pokut (za ty přestupky/správní delikty, o nichž již rozhodnuto bylo, aniž by byly projednány ve společném řízení). Příkazem č. j. 03363-3/2017-ERU ze dne 21. března 2017 byla uložena pokuta ve výši 30 000 Kč, rozhodnutím č. j. 06811-6/2017-ERU ze dne 15. srpna 2017 ve spojení s rozhodnutím Rady č. j. 06811-11/2017-ERU byla uložena pokuta ve výši 40 000 Kč, příkazem č. j. 04187-5/2018-ERU ze dne 14. září 2018 byla uložena pokuta ve výši 40 000 Kč. Od částky 3 300 000 Kč je tedy nutné odečíst již uhrazené pokuty ve výši 110 000 Kč. Rada s ohledem na tuto skutečnost v souladu s § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu přistoupila ke změně napadeného rozhodnutí, a to tak, že účastníkovi řízení uložila pokutu ve výši 3 190 000 Kč. Vzhledem k tomu, že se jedná o pokutu v nižší výši, než byla uložena napadeným rozhodnutím, byla splněna podmínka § 98 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, která explicitně upravuje zásadu zákazu reformace *in peius*.

Pro úplnost Rada podotýká, že s ohledem na velmi nízkou výši pokut, které byly uděleny za spáchané přestupky/delikty právě uvedenými rozhodnutími, nejsou splněny podmínky pro upuštění od uložení správního trestu podle § 43 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Rada s ohledem na podrobně rozebranou závažnost posuzovaného přestupku rovněž nepovažuje za možné upustit od uložení správního trestu podle § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky – v tomto případě nelze důvodně očekávat, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k nápravě.

Účastník svým rozkladem napadl rovněž **výrok XII.**, kterým mu byla uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši paušální částky. Vzhledem k tomu, že ke zrušení rozhodnutí a zastavení řízení došlo pouze ohledně některých správních deliktů/přestupků, a ohledně zbylých přestupků/správních deliktů byl účastník řízení uznán vinným, potvrzuje Rada i výrok o povinnosti úhrady nákladů řízení ve výši paušální částky, kterou prvostupňový orgán uložil v souladu s § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky.

V. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky Rada jako nadřízený správní orgán vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem dospěla k těmto závěrům. V napadeném rozhodnutí bylo v některých případech jednání účastníka řízení nesprávně kvalifikováno jako pokračující přestupek (výrok I., V., VI.), byť se jednalo o samostatné přestupky - výroky napadeného rozhodnutí byly proto v tomto ohledu změněny. Skutek vymezený ve výroku VII. napadeného rozhodnutí není přestupkem, proto Rada rozhodla o zrušení rozhodnutí v této části a o zastavení řízení. V průběhu řízení o rozkladu zanikla odpovědnost za správní delikty vymezené ve výroku IV. a části výroku VI. napadeného rozhodnutí – napadené rozhodnutí bylo proto v této části zrušeno a řízení zastaveno. V napadeném rozhodnutí nebyla dostatečně odůvodněna výše pokuty a rovněž nebyla správně stanovena její výše – napadené rozhodnutí bylo proto ve výroku XI. změněno. Ve zbytku pak bylo napadené rozhodnutí potvrzeno.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí není podle § 17b odst. 11 energetického zákona přípustný opravný prostředek.

Ing. Stanislav Trávníček, Ph.D., v. r.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

ČEZ Prodej, a.s.